

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS-SATURDAY GRUODŽIO-DECEMBER 23, 2023 • Vol. CXIV NR. 102

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-22-2023

DRAUGAS
laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Apsisuko metų ratas
ir mes vėl išgirdome
gerąją naujieną.
Tegu ši didi žinia
neaplenkia nė vienos
širdies, nė vieno
namų, į juos
atnešdama meilę,
viltį, taiką, gerumą ir
kitas dorybes bei
gėrybes.

**Šviesių ir džiugių
šv. Kalėdų,
brangūs skaitytojai!**

Laukiant Kalėdų, nušvinta sielos

Jėzaus gimimo ir Kalėdų laukimas – nuostabus laikas. JAV lietuviščių mokyklų, parapijų bendruomenių nariams tai puiki proga susirinkti prie papuoštos eglutės, prisiminti lietuviškų Kūčių tradicijas. O štai New Yorko lietuvių Kūčios sudomino ir amerikiečių žurnalistus – šventė buvo aprašyta vietinėje spaudoje, parodyta per televiziją
– 4-5 psl.

Būkime vieningi

Palydint išeinančius ir su viltimi pasitinkant ateinančius metus su Lietuvos užsienio reikalų viceministru Egidijumi Meilūnu kalbamės apie tai, kas svarbu mums visiems – saugumą ir taiką žemėje, lietuvių vienybę ir pilietiškumo svarbą.

„Šeštadienio pokalbiai“ – 3 psl.

Šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė

(Jn 1, 5).

Brangūs tikintieji, visi geros valios žmonės,

būkite pasveikinti su šventomis Kalėdomis! Tai – viena džiugiausių švenčių, ji mus apsupa spindinčiomis šviesomis, nepakartojamomis šventinėmis giesmėmis ir dovanų gausa. Priežasties džiaugsmui daugiau nei pakanka – juk gimė Išganytojas! Nepamirškime šios – tikrosios – džiaugsmo Priežasties. Betliejaus stebuklas liudija Dievo priartėjimą. Kaip piemenys skubėjo pas gimusį Išganytoją, taip ir mes esame pašaukti ieškoti tiesos ir prasmės, atrasti Jį patį – gyvąjį Dievą, atėjusį tam, kad nė vienas nepražūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą.

Giliausia Kalėdų prasmė – tai, ką iš tikrųjų švenčiame, – yra Viešpaties ištikimybė, Jo nuolatinis buvimas su mumis ir dėl mūsų. Jėzaus Motinai Marijai buvo pasakyta, kad jos Sūnus vadinsis Emanuelis, tai reiškia: „Dievas su mumis.“ Viešpats mūsų nepamiršta, nepalieka, Jis yra šalia net tada, kai Jo nepastebime ar esame išsiblaškę dėl savo gyvenimo rūpesčių. Kalėdos vėl mums primena šį Dievo artumą.

Esame pašaukti ne vien gėrėtis idilišku Prakartėlės vaizdu, bet tęsti Jėzaus misiją. Viešpats ateina apsigyventi tarp mūsų kiekvienos dienos istorijoje. Jo gimimas nutiesia tiltą tarp žemės ir dangaus, tad su savo artimaisiais sėsdami prie Kūčių ir Kalėdų stalo prisiminkime ir tuos, kurie vargšta, jaučiasi apleisti, kuriuos žeidžia sudužusių santykių šukės. Būtent šioje kasdienybėje visi esame pašaukti skelbti Gerąją naujieną, kad Viešpats yra arti.

Švanta ir džiaugsminga Kalėdų naktis atnauja žmogiško artumo troškimą. Tegul bendrystė ir atjauta tampa džiugiu Kalėdų ženklų šeimoms, bendruomenėms, visiems po pasaulį pasklidusiems lietuviams. Trokštame, kad būtų gera kartu, kad būtų atkurtos nutrūkusių santykių gijos. Todėl neuždarykime Betliejaus tvartelio durų ir kasdienybėje.

Už tų durų įvyko tai, kas perkeitė pasaulį, tavo ir mano gyvenimą, milijonų žmonių gyvenimus. Atverkime savo širdies duris kiekvienam, kuriam reikia pagalbos.

Švęsdami Kalėdas su didžiuliu skausmu žvelgiame į karo draskomas šalis, ypač – Ukrainą ir Jėzaus gimtąją žemę. Pra-našas Izaijas gimiantį Mesiją pavadino Taikos kunigaikščiu. Meldžiame Jo sustabdyti tuos, kurie vykdo agresiją, ir padėti įveikti bet kokią nesantaiką tarp žmonių ir tautų. Tegul ginklų žvangėjimas neužgožia žmonėms ramybę skelbiančių angelų balsų.

Nepaisydami visų sunkumų, išlaikykime Dievo mums dovanojamą viltį. Kaip rašė italų kunigas, rašytojas ir kovotojas už savo šalies laisvę Primo Mazzolari: „Neužgesinama viltis verčia mus pakelti galvas ir atverti širdis ateinančiam Viešpačiui. O priežastis yra tik viena, ir ji aiškiomis raidėmis užrašyta Jono evangelijoje: Šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė (Jn 1, 5)“. Gyvenkime šia viltinga žinia ir dalinkimės ja su visais.

Džiugių ir taikingų šv. Kalėdų visiems ir kiekvienam!

Arkivyskupas Lionginas Virbalas SJ

Lietuvos Vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadai

Jūs nepatikėsite, kiek teko vargti, kol galiausiai per internetinius skelbimus radau stalą, prie kurio Kūčių dieną galėtų susėsti ne keturi, ir net ne šeši, bet mažiausiai 16 žmonių. Užtruko 20 metų. Jaučiu, kad stebitės ir net neabejoju, kad jums gali būti smalsu, kodėl šiemet stalą radau vos vieną dieną pasidariusi po skelbimus. Iš tiesų tokio didelio stalo prireikia tada, kai nebelieka močiucių, laukiančių savo vaikų ir anūkų su pačių paruoštais dvilika patiekalų, su kalėdaičiu ir malda, ir net su paslaptinai prie lauko durų atsirančiais drobiniais maišais, pilnu keisčiausių dovanų: kojinių, žaliųjų žirnelių stiklainiu, kartą buvo net puodas ir keptuvė, kuriais nepaprastais džiaugėsi mano mama...

Tik ne aš. Man dar ilgai rūpėjo, kaip seneliai sugeba privilioti į namus Senį Šaltį (sovietmečiu Kalėdų senelis dar nebuvo gimęs), kai tiek daug vaikų jo laukia. Suprantama, anuomet ne stalas buvo mums, vaikams, svarbiausias dalykas. Ir ypač per Kūčias, nes prie stalo nieko nebuvo skanaus: ir kam galėtų patikti silkė su burokėliais ir raugintais kopūstais, silkės su keptais svogūnais ir morkomis, silkė su džiovintais grybais, karpis, kuriame neišvengiamai bus ašakų, o desertui – prėskas aguonpienis su plūduriuojančiais šližikais, šiais laikais vadinamais kūčiukais...

Tačiau tą senelių stalą vis tiek prisimenu, nes jis per Kūčias netikėtai padidėdavo ir visi, net vaikai, (kai kurie ant tėvų kelių), prie jo sutilpdavome. Tačiau atėjo metas, kai senelių neliko, tačiau stalas liko, tik jau vyriausiojo senelių vaiko namuose. Prie jo susirinkdavome jau kita proga – per Vėlines, kad prie senelių stalo prisimintume gražiausias akimirkas, padėkodami jiems už tai, kokie esame šandien. Silkės irgi būdavo. Ir su grybais, ir su svogūnais, ir, keistas dalykas, būdavo skanu. Tik ne mūsų, anūkų, vaikams. Stalas pasidarė gerokai svarbesnis dalykas, bet jo, tokio didelio, man dar tada nereikėjo – Kūčios persikėlė pas mamą, prie mūsų vaikys-

Vieno stalo istorija?

JŪRATĖ KUODYTĖ

tės stalo, kuris iki senelių iškeliavimo Anapilin, nei silkų, nei šližikų su aguonpieniu nebuvo ragavęs.

Teko priprasti ir kenčia iki šiol, nes mama, ačiū Dievui, dar vis laukia mūsų, vaikų, su visais anūkais. Tik jau ne su dvylika patiekalų, tik su vienu, tačiau ypatingiausiu ir skaniausiu, kokį tik ji viena moka paruošti. Atspėjote – pyragėliai su džiovintais grybais. Tiek to jau tų barščių be jokio riebalų (pasninkas juk dar) – vis tiek jų niekas nevalgavo. O kaip su tom silkėm? Nepatikėsite, bet visos jos, tos pačios, kurios kažkada buvo nemėgstamiausios pasaulyje, taip pat atsiranda ant mamos stalo mūsų pačių dėka. Pasitariame iš anksto, kuri kokią gamins. Man dažniausiai tenka su keptomis morkomis ir svogūnais, pagardinta pomidorų padažu, taigi nenuostabu, jog šv. Kalėdų rytą gerdama kavą su aguonų pyragu jaučiu, tarsi ir pyragas su svogūnais... Vaikų nelaimei ir keptas karpis puikuoja si tarp jų, kaip tariamas ir tas pats pažadas, kad šįkart tikrai nebus ašakų, kad žuvį valgyti labai sveika ir kad Kūčios. Tik kaip anuomet, taip ir šiandien pažadas būna neištesėtas, ir radęs tą vienintelę pražiūrėtą ašaką vaikas tampa laukiamiausiu nevalgymo pavyzdžiu visiems kitiems prie stalo esantiems vaikams...

Kūčių stalo ir patiekalų tradicija dar vis gyva, dar vis konkuruojame, kurios šeimos kepti šližikai yra skaniausi. Žinoma, pastaraisiais metais vis dažniau pasitaiko mėginimų apgauti ir už savą „prastumti“ prekybos centro ar vienos iš šimtų kepyklėlių pagamintus kūčiukus. Tačiau mama vis dar atspėja, tad laimėtoja būna mano šeima. Nesunku atspėti, nes jie būna labiau tikriniai: bemaž be cukraus,

traškūs (vaikai užaugo ir jų rankos ne taip spėria iš tešlos padaro rutulius, be to viena akimi „skrolina“ telefoną, tad kūčiukai perkepa, kol atkeliauja nauja partija orkaitei). Įdomu, ar sukūrę savo šeimas, jie dar keps? Silkės dar vis nevalgo, gali būti, kad jos ir nebeliks ant jų stalo per Kūčias, bet galbūt mano vaikystės šližikų neištiks toks žiaurus likimas?

Esu giliai įsitikinusi, jog neištiks, jeigu bus stalas, didelis stalas, idant prie jo galėtų tilpti mano vaikai kartu su savo antromis pusėmis, paskui – su jų vaikais, mano anūkais, kurie, net neabejoju, ir vėl nenorės valgyti silkės ir gerti pieno keistu pavadinimu, kurie šnairuos į keptą karpį (nes juk visais laikais visiems buvo žinoma, kad vaikai žuvies nemėgsta!). Jie, kaip ir mes kažkada, lauks skambučio į duris, nes už jų ras didžiulį maišą dovanų su panašiu turiniu, kaip ir anuomet, mano senelių namuose. Skirtingai nei aš, jie dėl tų kojinių, kremų ir keptuvių labai nesigraus, nes tikrosios dovanos jų lauks jų pačių namuose, po eglute, kur ir ateina tikrasis Kalėdų senelis.

Todėl ir man atėjo laikas turėti didelį stalą, ir šįkart jį radau, nors to netikėto greitumo priežastis ir kelia liūdesį. Pasirodo, Lietuvoje žmonės vis dažniau atiduoda didelius stalus ne tik todėl, kad didesniuose miestuose sunkiai įperka erdvius butus ar namus, bet ir todėl, kad vis rečiau prie Kūčių ir Kalėdų stalo susirenka didelės šeimos. Gimsta mažiau vaikų, šeimos išsibarsčiusios po visą pasaulį ir ne visada turi galimybę sugrįžti į gimtuosius namus, atsiranda ir dar viena „tradicija“ – Kūdikėlio ėdžių ieškoti ne prie eglutės, bet prie palmių, derinant šventę prie moksleivių ir studentų atostogų. Atėjo ir metas, kai vaikai darželyje klausia, iš kokio filmuko yra tas Jėzus ir ar jis yra Supermeno brolis...

Tačiau nepaisant nieko būtent stalas buvo ir bus ta vieta, kur laukiame svarbiausių susitikimų: su draugu ir su priešu, su darbu ir atokvėpio minutėmis, su savimi pačiu ir su Dievu. Kaip man pasisekė, jog pagaliau turiu stalą!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

ŠEŠTADIENIO POKALBIAI

E. Meilūnas: Mes tikime savo žmonėmis

Š. m. gruodžio 9–10 d. savaitgalio dienotvarkė Lietuvos užsienio reikalų viceministrui Egidijui Meilūnui buvo labai įtempta, tačiau jis atrado laiko interviu „Draugui“. Pokalbiui susėdome netradicinėje erdvėje – Balzeko lietuvių kultūros muziejaus naujai įsigytose patalpose Michigan Ave., Čikagos centre.

E. Meilūnas Čikagoje aplankė daug lietuvių židinių. Viceministras bendrauja su Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojais Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. „Facebook“ nuotr.

Aptarkime pirmiausia globalią situaciją. JAV vidinių politinių mūšių fone vyksta kovos dėl paramos Ukrainai tęsimo. Kalbamės po ką tik praėjusio uždaro JAV Senato posėdžio, į kurį kvieštas prezidentas Volodymyras Zelenskis paskutiniu momentu pranešė, kad neatvyks (tiesa, netrukus visgi įvyko jo susitikimas su prezidentu Joe Biden – Red.). Daugeliui Vakarų apžvalgininkų toks Ukrainos lyderio elgesys atrodė nepriimtinas, jie komentavo, kad tai apsunkena JAV vadovo pastangas užtikrinti tolimesnę paramą prieš Rusijos agresiją kovojančiai šaliai. Ar galime kalbėti apie tam tikrą valdžios krizę Ukrainoje?

Esu diplomatas, o diplomatai nekommentuoja kitose šalyse vykstančių vidinių procesų, tokia yra tarptautinė praktika. Bet ką galiu pasakyti – jeigu Ukraina pralaimėtų Rusijai, ji pralaimėtų dėl to, kad buvo nepakankama parama. Tai galbūt nėra pilnai suprantama kai kuriose Vakarų sostinėse. Ukrainiečių nusiteikimas ir valia gintis, kovoti už savo laisvę ir nepriklausomybę, drąsa yra neįtikėtina, bet Ukrainai reikia pakankamai ginklų. Rusija tikisi laimėti skaičiaus pranašumą, jiems savų žmonių negaila, jų dešimtis, šimtus tūkstančių be gailesčio siunčia beprasmiškai žūti. Todėl parama Ukrainai privalo būti tęsiama ir stiprinama, nes jeigu Rusija nebus sutramdyta Ukrainoje – ir tą turėtų suprasti demokratinio pasaulio lyderiai, – iškilis grėsmė visam demokratiniam pasauliui. Rusijos agresija prieš Ukrainą yra itin brutali, neįtikėtina, kad tokie dalykai gali vykti XXI a. Tačiau taip pat reikia suprasti, kad ši agresija yra ir didesnių geopolitinių iššūkių ir grėsmių dalis. Autokratinės valstybės, tokios kaip Rusija, Kinija ir kitos, turi žymiai didesnę tikslą. Jos nori sugriauti egzistuojančią pasaulio tvarką, kuri yra pagrįsta vertybėmis ir taisyklėmis. Rusiją tą daro labai brutaliai, Kinija – savo sofistikuotais metodais, bet irgi pasisako už jėgos naudojimą, grasina, kad už-

puls Taivaną. Venesuelos diktatorius grasina užpulti kaimyninę Gajanos valstybę. Hamas teroristai užpuolė Izraelį, yra daug kitų pavyzdžių, kai savo tikslų siekiama jėga ir prievarta. Visų jų tikslas – žudyti ir griauti, tai juos ir vienija. Taigi, jeigu Rusija nebus sutramdyta, nebus nugalėta, tai ne tik ji toliau puls kaimynes, bet savo pavyzdžiu užkrės ir kitus autokratus, nes parodys, kad jėga galima pasiekti savo tikslų. O taisyklėmis grįstas pasaulis sako – ne, jėgos vartojimas yra draudžiamas. Lietuvos atstovai, mūsų ministras Gabrielius Landsbergis visuose tarptautiniuose forumuose garsiai ir atvirai ragina tęsti ir sustiprinti paramą Ukrainai, kitaip nukentės ne tik Ukraina, bet ir mes visi.

Vakarų demokratinės valstybės lyg ir sutaria dėl to, kad reikia silpninti Rusiją ir stiprinti Ukrainą. Bet štai atsiranda toks Recep Tayyip Erdogan, kurio šalis – NATO narė, tačiau jis teikia paramą Rusijai! Ir, kaip pastebėjo patyręs žurnalistas (beje, gimęs Vilniuje) Savik Shuster, nepasigirsta pasaulyje tikrai autoritetingo balso, kuris tokius veiksmus sustabdytų. Sakytų Turkijos vadovui – esate NATO, tai gerbkite taisykles, kaip galite būti demokratiname aljanse ir eiti prieš bendrą jo politiką, remti Rusiją arba Hamas vadinti patriotais? Gal tai galėtų būti Lietuvos balsas?

Jūs visiškai teisi. Kaip minėjau, Gabrielius Landsbergis kiekviename tarptautiniame susitikime, kiekviename interviu užsienio žiniasklaidai kelia paramos Ukrainai klausimą. Vakaruose yra dar viena, turbūt, mentaliteto, problema. Tam tikruose sluoksniuose jaučiama nepaaiškinama baimė – kas atsitiks, jeigu Rusija pralaimės, ar nebus dar blogiau? Tai primena mūsų Nepriklausomybės kovas, kai kai kuriose Vakarų sostinėse irgi buvo galbūt bijoma, kad nežinia, kas atsitiks, jeigu nepriklausomybės siekianti Lietuva ims ir sugriauti Sovietų Sąjungą su jos atominiu ginklu, tad gal reiktų pristabdyti tas nepriklausomybės kovas... Pasirodė, kad tie besibaiminantys buvo neteisūs. Panaši situacija yra ir su Ukraina. Kai 2022 m. vasario 24 d. Rusija užpuolė Ukrainą, ukrainiečiai prašė – uždenkit mūsų dangų, duo-

kit mums ginklų apsiginti... O kada atkeliavo vakarietiški tankai? Praėjus metams. Ar nebuvo galima iš pat pradžių ukrainiečiams duoti ilgo nuotolio raketų? Viską buvo galima padaryti anksčiau ir tada, manau, ukrainiečiai būtų dar efektyviau kovoję su Rusija, o svarbiausia – būtų išvengta daugelio civilių žūčių, sugriovimų. Mes matome, kaip rusai kariauja, kokią taktiką jie naudoja. Yra protu nepaaiškinama neapykanta, noras viską sulyginti su žeme, visus miestus sugriauti iki pamatų, žmones išžudyti – tai yra blogio ir mirties imperijos taktika. Todėl reikia ryžtingiau padėti Ukrainai kovoti su ta imperija. Ukraina juk kovoja ir už mūsų visų saugią ateitį.

Nukelta į 9 psl.

Jis tiesia tau kelią!

Džiaugsmingai keliaudami kasdienybės keliu net nepagalvojame, kad ši kelionė nevyktų, jei gyvenimo kelias niekada mums nebūtų atvertas. Nežinomais ir mums nenusipėjamais būdais Dievas atvėrė bei toliau tiesia naujus kelius, kad galėtume judėti pirmyn. Kartais, kai nebeturime kur eiti toliau, mums lyg iš niekur staiga atsiveria naujas kelias. Biblinės istorijos liudija apie naujus kelius per vandenį ir dykumas, per tai, kas neįmanoma, ir kur jų net negalėtų būti. Tai mūsų gyvenimo kelionė: kartais skęstame, kartais tiek „išsausėjame“, kad net liežuvis limpa prie gomurio. Ir štai, tamsiausią akimirką, dovanojamas naujas išeities kelias. *Juk mano mintys ne jūsų mintys, o mano keliai ne jūsų keliai, tai VIEŠPATIES žodis. Kaip aukštas dangus viršum žemės, taip mano keliai viršija jūsų kelius ir mano mintys jūsų mintis. (Izaijo 55:8-9) Pati pirmoji Jėzaus sekėjų bendruomenė buvo vadinama – KELIAS! Įtikėjusieji suprato, kad Betliejuje buvo atvertas naujas šviesos kelias, išvedantis iš visų tamsybių. Tauta, gyvenusi tamsumoje, pamatė didžią šviesą; gyvenusiems nevilties šalyje užteko šviesybė. (Izaijo 9:1) Šis kelias ir tau dar yra atviras, kad ir į kokias gyvenimo tamsumas pakliūsi, kito kelio iš jų išeiti nėra. Jėzus sako: „Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas“ (Jono 14:6)*

Palaimintų jums Šv. Kalėdų ir Naujųjų 2024-ųjų Viešpaties metų!

Kun. Liudas Miliauskas
Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija

V. Juozaičio nuotr.

Užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas kuruoja Lietuvos politikos daugiašaliuose formatuose formavimo ir įgyvendinimo klausimus, atsakingas už saugumo politikos formavimą ir įgyvendinimą, koordinuoja užsienio lietuvių ir Globalios Lietuvos strategijos įgyvendinimo klausimus.

Dirbo ambasadoriumi Airijoje, Indonezijoje, Malaizijoje, Singapūre, N. Zelandijoje, Australijoje, Filipinuose, Japonijoje, Lenkijoje. Buvo LR prezidento V. Adamkaus patarėjas diplomatiniais klausimais. Be diplomato išsilavinimo, yra įgijęs dar dvi profeijas: teisininko (2001) ir gydytojo pediatro (1989).

TELKINIAI

Čiurlioniškos Kūčios New Yorke

Šių metų gruodžio 10 d. vyko kasmetinis didžiausias New Yorko lietuvių renginys – New Yorko Kūčios. Tai renginys, sujungiantis visų kartų lietuvius, gyvenančius New Yorke. Kūčių šventę rengia New Yorko Maironio lituanistinė mokykla, New Yorko Neringos ir Tauro tunto skautai bei lietuviška Apreiškimo parapija.

Betliejaus ugnis – iš skautų rankų

New Yorko Kūčios prasidėjo šv. Mišiomis, kuriose skautai dalyvavo procesijoje bei skaitė skaitinius. Po šv. Mišių visi rinkosi į nepaprastai gražiai išpuoštą parapijos salę. Renginį pradėjo New Yorko Neringos ir Tauro tunto skautai, įnešdami iš Betliejaus Taikos ugnį. Sukalbėję šv. Pranciškaus Asyžiečio maldą, papasakoję apie Betliejaus Taikos ugnies dalijimosi tradiciją, kilmę ir prasmę, skambant Kalėdinėms giesmėms, vyresnieji skautai pasidalijo šia ugnimi su visais susirinkusiais. Uždegant ant stalų žvakes, visi giedojo kalėdines giesmes.

Po kunigo Valdemaro Lisovskio invokacijos ir palaiminimo visi susirinkusieji prie stalų dalijosi kalėdaičiais, sakydami vieni kitiems nuoširdžiausius palinkėjimus. Susirinkusiuosius pasveikinimo Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke ambasadorius Vaclovas Šalkauskas.

Programai pasirinko Čiurlionio temą

Po sveikinimų prasidėjo New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos vaikų paruošta šių metų programa, pavadinta „Pasaulio sutvėrimas pagal M. K. Čiurlionio paveikslus“. Vaidinimo idėjos autorė – NY Maironio mokyklos ilgametė mokytoja, laikinai einanti vedėjos pareigas Monika Paulavičiūtė-Kungienė.

Šiais metais kvietėme visus kartu persikelti į Pasaulio sukūrimo laikus, kur mitiniu laiku vyksta stebuklingi dalykai. O Mikalojaus Konstantino Čiurlionio paveiksai ir muzika bei skaitiniai iš Šventojo Rašto padėjo leisti į fantastišką spalvų, piešinių ir muzikos pilną kelionę.

Netrukus minėsime šio unikalaus lietuvių dailininko, kompozitoriaus 150-ąsias gimimo metines. NY Maironio mokyklos vaikai, mokytojų padėdami, ruošėsi, žiūrėjo paveikslus, patys piešė, sužinojo apie Čiurlionį, klausėsi jo sukurtos muzikos. Ypatinga padėka mokytojai Eglei Bylaitei už nepaprastai gražią scenografiją, vizualinius, meninius Kūčių vaidinimo sprendimus ir ypatingai – už M. K. Čiurlionio kūrybos pristatymą vaikams, kartu su jais piešiant dekoracijas vaidinimui. Taip pat esame dėkingi Justinai Miklaševičius, padėjusiai mokiniams piešti piešinius. Džiaugiamės, kad vaikai ne tik pasirodė gražiai per Kūčias, bet ir bus girdėję jau M. K. Čiurlio-

Šventės akimirka – giedama giesmė „Tyli naktis“

LR generalinio konsulato New Yorke nuotraukos

nio vardą ir atpažins jo paveikslus, gal net ir muziką.

Vaikų programoje pasirodė visi mokinukai – nuo pačių mažiausių iki vyriausiųjų. Programoje taip pat pasirodė suaugusiųjų klasės mokiniai, kurie šiais metais pradėjo mokytis lietuvių kalbos. Ir jais, ir visais vaikais labai džiaugiamės ir didžiuojamės. Mokiniai rankose laikė pieštus M. K. Čiurlionio paveikslus ar gerai atpažįstamus paveikslų fragmentus. Programos dalyviai dainavo, deklamavo A. Baranausko „Anykščių šilėlį“ ir vaidinimo pabaigoje net sukūrė čiurlionišką prakartėlę iš paveikslų motyvų su kūdikiu, trimis karaliais, mergele ir angelais.

Pasirodymo metu vaikai dainavo dainas, kurias repetuoja ir ruošiasi dainuoti šią vasarą Lietuvoje vykšančioje Šimtmečio dainų šventėje. Ačiū mokytojai Laurai Vidžiūnaitei už vaikų ruošimą, mokymą dainuoti.

Šventėje – ir amerikiečių žurnalistai

Kalėdos – Jėzaus gimimo, stebuklų, artimo meilės ir gerumo šventė, todėl pasirodymą vainikavo bendra giesmė „Tyli naktis“, kurią atliko visi mokiniai, žiūrovai ir svečiai.

Po programos dalyviai ir svečiai vaišinosi gausiai visų suneštais Kūčių stalo valgiais. Po sočių vaišių šventės dalyvius aplankė Kalėdų senelis su senele ir salėje neliko nei vieno neapdovanoto vaiko.

Šiais metais mūsų tradicinės NY Kūčios susilaukė ir vietinių amerikietiško laikraščio ir televizijos žurnalistų dėmesio. Renginyje dalyvavo katalikiško NY savaitraščio „The Tablet“ ir „Currents News“ televizijos žurnalistai, kurie gana tiksliai aprašė New Yorko lietuvių švenčiamas Kūčias ir svarbiausias šventės tradicijas bei akcentus. Tai tikrai didelis pasiekimas skleidžiant žinią apie lietuviškas Kūčių šventimo tradicijas ir lietuvių bendruomenę bei parapiją didžiajame New Yorke.

Visų bendro darbo, susitelkimo ir gerų norų dėka Kūčių šventė praėjo nepaprastai šventiškai ir pakiliai. Esame dėkingi visiems, prisidėjusiems prie šventės rengimo. Ypatinga padėka visoms mokytojoms, ruošusioms vaikus šventei ir tėveliams, padėjusiems paruošti salę ir vaišes. Nuoširdžiausias ačiū parapijai ir skautams už bendrystę ir kad kartu išlaikome šią ilgametę tradiciją kartu New Yorke susėsti prie bendro Kūčių stalo. Linkime visiems palaimintų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 2024 metų.

„Currents News“ televizijos vaizdo įrašą apie New Yorko Kūčių renginį galite KUCIO NY rasti <https://www.YouTube.com> interneto svetainėje (paieškos langelyje įvedant tekstą: „Niujorko Apreiškimo Parapija Playlist“)

New Yorko Maironio lituanistinės mokyklos administracijos inf.

Laikiniai NY Maironio mokyklos vedėjos pareigas einanti Monika Paulavičiūtė-Kungienė ir LR generalinis konsulas New Yorke Vaclovas Šalkauskas.

Brooklyno vyskupijos televizijos reportažas apie šventę (stop kadras).

Bostono lituanistinės mokyklos „Kalėdos Vilniuje“

Scenoje – snaigų ir angelų šokis.

Jaunasis Vilniaus gatvės muzikantas.

Rengėjų nuotraukos

LIUDA ŽIAUGRIENĖ

Kalėdų laikotarpis Bostono Lituanistinėje mokykloje (BLM) prasideda tradiciniu eglutės renginiu, kuriame dalyvauja mokyklos bendruomenė – visų klasių mokiniai, mokytojai bei tėveliai ir seneliai. Dažniausiai mokyklos kalėdiniai vaidinimai kuriami pagal kokios nors pasakos siužetą, tačiau šioji, 74-oji eglutės šventė tapo išskirtine: ji buvo skirta Vilniaus 700 metų jubiliejui, ir pavadinta „Kalėdos Vilniuje“.

Kalbos mokymas nuo COVID-19 pandemijos pradžios BLM vyksta dvejopai – gyvai ir nuotoliniu būdu. Nuotolinis mokymas tapo gyvybiškai būtinu daugeliui norinčių mokytis lietuvių kalbos, tačiau dėl tolimos gyvenimo vietos negalinčių lankyti pamokų šeštadieninėje mokykloje. Tačiau nuotoliniu būdu galima ne tik mokytis, bet ir švęsti! Tai gi, ir BLM kalėdinės eglutės šventė vyko dviem srautais. Vienas – virtualioje erdvėje nuotolinėms grupėms, o antrasis – gyvai, buvo skirtas mokyklos mokiniams. Ši šventė buvo surengta Lietuvių piliečių (LP) klube dviejuose salėse, sujungiant tarsi „neaprepiamą“ gaušybę visų lietuvių kalbą besimokančiųjų dalyvių.

Gruodžio 9 d., šeštadienio popietę, pasibaigus generalinei repeticijai LP klube, įvyko technologinis stebuklas: nuotoliu būdu besimokantiems buvo rodomas pagal pačių mokinių piešinius mokytojų pagalba sukurtas videofilmas „Gedimino sapnas“. Šis filmas tapo virtualia kelione į patį kalėdinį Vilnių, aplankant bei atpažįstant Lietuvos sostinės išmybes. Sekmadienį, gruodžio 10 d, išpūdingas, turiningas ir linksmas spektaklis „Kalėdos Vilniuje“, parodytas pagrindinėje klubo salėje, pavoito visų moksleivių ir žiūrovų šventės džiaugsminga kulminacija. Vaidinimas prasidėjo su šviesos ir garso efektais, kai „Baltic Air“ lėktuvas nusileido ekrane panoraminiu vaizdu parodytame Vilniaus oro uoste ir pasigirdo lėktuvo kapitono pasveikinimas. JAV jaunimo turistų grupę (9–10kl.) pasitiko energinga gidė, surengusi kelionę po Vilnių, ieškant jubiliejinės Kalėdų eglutės.

Sceną puošė senos pilies ir žiemos vaizdų dekoracijos, gražiai derančios su ekrane besikeičiančiais Vilniaus vaizdais: lėktuvo nusileidimas miesto gynybinė siena, Parlamento, Katedros aikštės, Prezidentūra, Vilniaus universitetas ir kai kurie kiti miesto pastatai. Turistams keliaujant po Vilnių, nutiko daugybė nuotykių ir susitikimų su įvairiais istorinės praeities ir dabarties gyventojais bei gamtos reiškinių. Miesto vaizdus papildė „atgijusios“ istorinės asmenybės, muzikiniai pasirodymai: jojikai, atjoję su žirgeliais („Pipirai“), eglių žaisliukai (lopšelis-darželis), snaigės su sniegučiais (1–2 kl.), karėvai (3–4 klasės), gatvės muzikantas prie Zappa paminklo (5 kl.), geležinis vilkas ir kunigaikštis Gediminas su palyda (7 kl.), Žiema (8 kl.), „Prezidentas Nausėda“ (4–5–6 kl.), universiteto studentai (suaugusių klase) ir prakartėlė Katedros aikštėje.

Kalėdinis Vilnius tiek sužavėjo turistus, jog jie nutarė jame pasilikti per šventes su visais pasakų miesto herojais. Tuomet visi spektaklio aktoriai drauge su mokytojais sugužėjo į sceną, o giesmę „Tyli Naktis“ netrukus pakeitė bendrai chorų linksmai traukiama „Džiaugsmingų Šventų Kalėdų“. Po spektaklio visi perėjo į kitą klubo salę, kurioje buvo paruoštos vaišės. Belaukdami Kalėdų Senelio dovanų, šventės dalyviai galėjo užkąsti. Tačiau visi dar dalijosi išpūdziais iš ka

tik patirto vaididinimo stebuklo. Šių metų spektaklis „Kalėdos Vilniuje“ buvo tikrai išpūdingas, nuotaikingas ir įsimintinas įvairaus amžiaus šventės dalyviams. Nors šių laikų vertybės kinta ir lietuvių tampa globalia sąvoka, tačiau spektaklio esmė – geris, gamtos grožis, istorija, lietuvių tradicijos ir legendos – visuomet ieško ir randa kelią į jaunųjų širdis. Vaidintojų amžius – nuo pusantrų metų mažylio iki penkias dešimtis peržengusio senjoro. Pažymėtina, kad jau ne pirmą kartą kalėdiname vaidinime dalyvavo ir suaugusiųjų grupės studentai. Tai jiems buvo puiki proga panaudoti savo sukauptas lietuvių kalbos žinias, susipažinti su kitais mokyklos bendruomenės nariais ir tapti didelės Bostono lietuvių bendruomenės dalimi.

Cicero lietuvių Agapėje – sielų šviesa

VIDA KUPRYTĖ

Jau daugelį metų, tikrai daugiau, kaip pusšimtį, Cicero lietuviai prieš šv. Kalėdas surengia Advento agapę. Š. m. gruodžio 3 d. po lietuviškų šv. Mišių šv. Antano bažnyčioje parapijiečiai susirinko į šventiškai papuoštą lietuvių kavinę. Čia juos pasitiko švediškas stalas, lūžtantis nuo įvairiausių patiekalų – kumpių, silkų, mišrainių, bandelių ir saldumynų. Kvapai viliojo, bet pirma – adventui skirta programa, kurią suorganizavo parapijos vargonininkė muz. Vilma Liobikienė.

Vilma Liobikienė su dukra Karile: giesmė iš širdies. Jono Kuprio nuotr.

Agapė pradėta adventinių minčių ir giesmių „mozaika“. Jauniausia parapijietė Karilė Liobikaitė skambaliukais pagrojo kalėdinę melodiją. V. Liobikienė ir Aldona Zailskaitė skaitiniais ir maldomis gvildeno vilties ir šviesos temas. Juose išreiškta, kad Dievas atsiuntė mums savo Sūnaus Jėzaus Kristaus dovaną, kad jis būtų pasaulio šviesa, kuri mus vestų ir kryptų. Švėdami tos šviesos atėjimą, mes tampame šviesa kitiems. Kai gyvename savo tikėjimu, tampame šviesa mūsų pasauliui. Mūsų tikėjimas neišlais-

vina mūsų nuo problemų ir sunkumų, bet leidžia mums rasti ramybę, ištvermę ir viltį, nes žinome, kad esame ne vieni. Tikėjimas mums užtikrina, kad Dievas yra su mumis. Tarp išsakytų minčių – giesmės ir muzika. Giedojo pati V. Liobikienė, o jai kartkartėmis pritarė chorelio narės Virginija Žukauskienė, Irena Messenger, Gintarė Janus ir Genovaitė Saliga.

Cicero Agapės tradicija yra padėkoti visiems, kurie savo darbu prisideda prie šv. Antano parapijos lietuvių gerovės. Cicero lietuviai džiaugiasi, kad jų sielovada tarnauja kun. Gediminas Keršys, kas sekmadienį atvykstantis iš Marquette Parko. Cicero lietuviai ypatingai įvertina savo parapijos chorą, kuris lietuvių išeivijoje yra tarsi paslėptas deimančiukas. Tai talentingos ir nenuilstančios chorvedės Vilmos Liobikienės nuopelnas.

Be vaišių nėra puotos, o Audronė Bernatavičienė suorganizavo šios Agapės vaišes, kūrybingi ir skoningi stalo papuošimai sukūrė adventinę nuotaiką. Ir ji savo meninių sugebėjimų dėka, puošdama renginius, kiekvieną sekmadienį per visus metų laikus įneša sezoninio grožio ir lietuviško jaukumo. Advento agapę surengė JAV LB Cicero apylinkės valdyba.

Kviečiame atvykti

Šv. Antano parapija ypatinga – ji be perstojo tarnauja lietuviams nuo 1911 metų. Bažnyčia buvo konsekruota Pal. Jurgio Matulaičio 1926 m. jo apštalinio vizito po JAV lietuvių parapijas metu. Kviečiame visus lietuvius, ypač gyvenančius vakariniuose Čikagos priemiesčiuose, palaikyti šią istorinę šventovę ir atvykti į lietuviškas šv. Mišias kas sekmadienį, 8:45 val. ryto. Po šv. Mišių kviečiame užsukti į lietuvių kavinę, kur ne tik kartu pabendraujame ir pasivašiname, bet ir viešai pasiskalbame rūpimais klausimais apie lietuvių išeiviją, Bažnyčią ir Tėvynę Lietuvą. Pasidaliname kelionių išpūdziais, papasakojame apie matytas operas ir išgirstus koncertus, pasimeldžiame už sergančius ir mirusius parapijiečius.

Cicero šv. Antano bažnyčios adresas: 1500 S. 50 Ave., Cicero, Illinois. Visi laukiami.

LIETUVA

Parengė Vitalius Zaikauskas

Iš kalėjimo – į Seimą ir atgal

Vilnius (BNS) – Seime neužteko balsų panaikinti bausmę šiuo metu kalėjime atliekančio Darbo partijos frakcijos nario Vytauto Gapšio mandatą.

Balsuojant dėl keturių atskirų nusikalstamos veikos epizodų, nė už vieną nesurinkta privalomo mažiausio – 85 – Seimo narių balsų skaičiaus, kurio reikia mandatui panaikinti.

Kadangi V. Gapšys nuteistas dėl keturių nusikalstamos veikos epizodų, parlamentarai atskirai balsavo dėl mandato atėmimo už kiekvieną iš jų. Daugiausia už vieną iš jų buvo surinkti 75 balsai.

Kad mandatas būtų panaikintas, už bent vieną iš keturių nutarimų dėl mandato panaikinimo turėjo balsuoti ne mažiau kaip 85 Seimo nariai iš 141.

Į Seime vykstantį apkaltos procesą iš Kauno kalėjimo, kur atlieka bausmę, buvo atvežtas ir V. Gapšys.

Kalbėdamas Seime V. Gapšys teigė esąs nekaltas dėl kyšininkavimo ir prekybos poveikiu.

Seimo statutas numato, kad asmuo, kuriam taikoma apkalta, turi teisę dalyvauti Seimo posėdyje pats arba per savo advokatą.

Kadangi V. Gapšio atžvilgiu yra įsiteisėjęs apkaltinamasis nuosprendis, apkaltos procesas vyko supaprastinta tvarka, tai yra be kreipimosi į Konstitucinį Teismą.

Lietuvos apeliacinis teismas dėl korupcinių nusikaltimų V. Gapšiui skyrė puspenktį metų laisvės atėmimo bausmę, jis šiuo metu kali Kauno kalėjime.

Politikui taip pat penkeriems metams atimta teisė būti išrinktam ar paskirtam į visas valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ar nevalstybinių organizacijų renkamas ar skiriamas pareigas.

Teismas konstatavo, kad buvęs koncerno „MG Baltic“ (dabar „MG grupė“) viceprezidentas Raimondas Kurliauskis prašė V. Gapšio, pasinaudojant Seimo nario padėtimi ir įtaka bendrapartiečiams, paveikti kitus valstybės tarnautojus – tuometinę Seimo pirmininkę, Darbo partijos frakcijos Seime narius, Seimo Biudžeto ir finansų komiteto vadovybę ir narius bei žemės ūkio ministrę, – kad šie vykdydami įgaliojimus teisėtai ir neteisėtai veiktų taip, kaip prašė R. Kurliauskis.

Anot teismo pranešimo, už tai susitarta dėl neteisėto atlygio – užmaskuotų kyšių, kurie, V. Gapšiui pažadėjus paveikti prašomus asmenis ir pačiam atlikus R. Kurliausio pageidaujamus veiksmus, gauti kaip papildoma 12,1 tūkst. eurų nuolaida Darbo partijos politinei reklamai bei 15 tūkst. eurų parama viešajai įstaigai „Meno ir sporto projektai“.

Šioje politinės korupcijos byloje kaltais pripažinta ir Darbo partija, Liberalų sąjūdis, koncernas „MG grupė“, R. Kurliauskis, buvę Seimo nariai Eligijus Masiulis, Gintaras Steponavičius, Šarūnas Gustainis.

Seimo sprendimas nenaikinti V. Gapšio mandato taip pat tapo pretekstu Kauno kalėjimo administracijai teikti prašymą leisti politikui parlamento darbe dalyvauti nuotoliniu būdu.

Parlamentui nepanaikinus Seimo nario V. Gapšio mandato, laisvės atėmimo bausmę atliekantis politikas išvežtas atgal į įkalinimo įstaigą.

V. Gapšiui nepanaikinus Seimo nario mandato, jis posėdžiuose galės iš kalėjimo kame-
ros dalyvauti nuotoliniu būdu. TV3 nuotr.

Siūlo legalizuoti naminukės gamybą

Vilnius (BNS) – Seimo Ekonomikos komitetas siūlo iki 65 laipsnių stiprumo naminio alkoholio, vadinamosios naminukės gamybą įteisinti leidžiant kaimo turizmo sodybose jos pagaminti ne daugiau kaip 100 litrų per metus – 10 kartų mažiau, nei siūlyta anksčiau.

Toks kiekis neturėtų neigiamos įtakos visuomenės sveikatai ir nepaveiktų alkoholio prekybininkų.

Kaimo turizmo sodybas turinčių ir grūdines kultūras auginančių ūkininkų pagaminti tradiciniai alkoholiniai gėrimai negalėtų būti parduodami, tik degustuojami, jų nebūtų galima vežti ar gaminti naudojant priemaišas.

Komitetas pritarė tai numatančioms Alkoholio kontrolės įstatymo pataisoms. Seimas pataisas ketina svarstyti pavasario sesijoje.

Esą Lietuva nepajėgi priimti vokiečių karius

Vilnius (BNS) – Premjerė Ingrida Šimonytė sako, kad daugiau detalių apie civilinės infrastruktūros poreikį vokiečių karių šeimoms bus tuomet, kai Berlynas pateiks detalesnę informaciją, kiek jų planuoja atvykti į Lietuvą dislokuojant brigadą.

„Pagrindinis klausimas, kuris reikalingas atsakyti, dėl to diskusija tebevyksta: kokia bus sudėtis žmonių, kurie atvyks, paprastai kalbant – kiek bus žmonių su šeimomis ir su vaikais, kurie norės čia atsikraustyti“, – sakė ministrė pirmininkė.

„Bandyti pirštu į debesis ir spėlioti, kiek mums reikia vietų mokyklose, darželiuose, mes neturime galimybių, tą mums turi pasakyti mūsų partneriai. Kai mes maždaug turėsime parametrus tų žmonių šeiminių padėties, tikrai manau, kad visus šituos klausimus išspręsime“, – pridūrė ji.

I. Šimonytė teigė, kad vokiečių leidinio „Der Spiegel“ paviėšinta nutekinta informacija, jog brigados dislokavimas Vilniui kelia didelius finansinius iššūkius, „nieko neparodo“.

I. Šimonytės teigimu, karinei infrastruktūrai Lietuvos suplanuotos lėšos „yra gerokai didesnės už bet kokią įsivaizduojamą civilinę infrastruktūrą, kuri galėtų būti reikalinga žmonėms, atvykusiems su šeimomis“.

„Tiesą sakant, neaišku, iš kurio ji (nutekinta informacija – BNS) laikotarpio, kokio autentiškumo. Tikrai galiu patvirtinti, kad diskusijos dėl civilinės infrastruktūros buvo ir jos tęsiasi, bet jos tęsiasi ne taip, kaip ten yra pavaizduota ir ne todėl, kaip ten yra pavaizduota“, – kalbėjo ji.

Anot „Der Spiegel“, Vokietijos ambasados Lietuvoje diplomatų susirašinėjimuose teigiama, kad Lietuva yra įsitikinusi, jog jai mokėti teks tik už karinę infrastruktūrą ir tik proporcingai prisidėti prie Vokietijos kariuomenės apgyvendinimo išlaidų.

Anot diplomatų, Vilnius nesijaučia atsakingas už mokyklų ir darželių statybą karių šeimoms.

Ši informacija paskelbta Lietuvos ir Vokietijos gynybos ministrams šią savaitę pasirašius brigados dislokavimo planą. Lietuvoje planuojama dislokuoti apie 5 tūkst. vokiečių karių.

Jame, be kitų dalykų, pabrėžiama, kad kaštų pasidalijimas dislokuojant vienetą bus sutartas ir išsamiai išdėstytas „techniniuose susitarimuose, kurie bus parengti 2024 metais“.

Kontroliuos rusų dainininkų gastroles

Vilnius (BNS) – Seimo Kultūros komitetas siūlys Vyriausybei sudaryti tarpinstitucinę komisiją, kuri esant poreikiui įvertintų, ar konkretus Rusijos, Baltarusijos atlikėjas, meno atstovas nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui ir gali koncertuoti Lietuvoje.

Komitetas nutarė kreiptis į Vyriausybę siūlydamas sukurti tokią tarpinstitucinę komisiją.

Seimo nariai savo ruožtu žada rengti įstatymų pataisas sugriežtinti renginių organizatorių atsakomybę.

Situacijos negelbsti ir tai, kad Lietuva nebeišduoda vizų Rusijos piliečiams, bet žinomi atlikėjai neretai turi kitų valstybių pilietybes, Šengeno vizas.

Tarpinstitucinė komisija būtų būtent ta vieta, kur koncertų, gastrolių organizatoriai gautų atsakymus į visus klausimus.

Joje galėtų dirbti Kultūros, Vidaus reikalų, Užsienio reikalų ministerijų atstovai, kaip ekspertai pasitelkiami Valstybės saugumo, Migracijos departamentų, policijos pareigūnai.

Kreipimasis į komisiją gastrolių organizatoriams nebūtų prievolė, bet rekomendacija.

Pranešama, kad bus rengiamos įstatymų pataisos, numatant nuobaudas renginių organizatoriams, jeigu jie surengtų atlikėjų, kurie atitinka kriterijus dėl grėsmės nacionaliniam saugumui, gastroles.

„Organizatoriai juk atveža be jokių atsakomybių. Jie suorganizuoja koncertus, pasiima pelnus ir ieško, ką dar atvežti. Vienas dalykas, kad tie organizatoriai galės kreiptis į komisiją ir, tarkime, užpildę tam tikrą klausimyną, patys atsakę sau į klausimą, ar tas atlikėjas yra prorusiškas, ar jį verta vežti, ar neverta, galės apsispręsti. Tuo pačiu mes Seime rengsime įstatymų pakeitimus, siūlysime didinti atsakomybę verslui, tai yra tam tikros baudos už tai, kad jie atvežė atlikėją, kuris yra grėsmė nacionaliniam saugumui“, – tvirtino Seimo narys Vytautas Kernagis.

Svarstoma galimybė įstatyme nustatyti, kad asmuo, kuris yra koncertavęs Kryme, kitose okupuotose Ukrainos teritorijose, net jeigu po to jis pasisakė prieš plataus masto karą, jam turėtų būti uždrausta Lietuvoje koncertuoti, pavyzdžiui, 20 metų.

Per Kultūros komiteto posėdį nuskambėjo ir siūlymas, kad į Lietuvą koncertuoti atvykę atlikėjai turėtų pasisakyti prieš Rusijos karą Ukrainoje.

Rusijai 2014 metais aneksavus Ukrainai priklausantį Krymą, Lietuvoje nepageidaujami tie kultūros veikėjai, kurie yra išreiškę palaikymą šiam Kremliaus veiksmui, yra koncertavę ten arba separatistinėse Donecko, Luhansko respublikose.

Lietuva kelis Rusijos atlikėjus yra įtraukusi į nepageidautinų asmenų sąrašą, tarp jų yra popmuzikos dainininkai Filipas Kirkorovas, Nataša Koroliovą ir kiti.

Seimas yra priėmęs įstatymų pataisas, leidžiančias įtraukti į Lietuvą nepageidaujamų asmenų sąrašą tuos, kurie reiškė paramą užsienio valstybės vykdomai agresyviai ir tarptautinę teisę pažeidžiančiai politikai.

PASAULIS

Užblokavo D. Trump dalyvavimą rinkimuose

Los Angelas, Kalifornija (BNS) – Colorado aukščiausios instancijos teismas nusprendė, kad Donald Trump negali būti renkamas Jungtinių Valstijų prezidentu dėl savo vaidmens 2021 metų sausį surengtame išpuolyje prieš Kapitoliją.

Šis stulbinantis teisinis sprendimas, kurį D. Trump kampanija teigė apskūsianti, iš karto sulaukė viso spektro respublikonų pasmerkimo, ir atrodė, kad tai paskatins skundus dėl politinio persekiojimo.

Šis sprendimas, kuris taikomas tik Colorado pirminiams rinkimams, yra pirmasis iš daugelio teisinių veiksmų visoje šalyje, kuriais siekiama pasi- naudoti JAV Konstitucijos 14-ąja pataisa, draudžiančia užimti postus as- menims, anksčiau prisiekusiems ginti šalį, bet vėliau išitraukusiems į su- kilimą.

„Teismo dauguma laikosi nuomonės, kad prezidentas Trump negali eiti prezidento pareigų pagal Jungtinių Valstijų Konstitucijos keturioliktosios pataisos trečiąjį skirsnį, – rašė Colorado Aukščiausiasis Teismas. – Kadan- gi jis yra diskvalifikuotas, pagal Rinkimų kodeksą Colorado valstijos sek- retorius, įtraukdamas jį į prezidento pirminių rinkimų biuletenį, elgtūsi ne- teisėtai.”

Ankstesniame žemesnės instancijos teismo sprendime buvo nustatyta, kad nors D. Trump akivaizdžiai pritarė 2021-ųjų sausio 6 dienos riaušėms, pre- zidento pareigos nebuvo įtrauktos į federalinių renkamų pareigų, kurioms taikoma 14-oji pataisa, sąrašą.

Teismas sustabdė sprendimą iki sausio 4 dienos, tikėdamasis, kad jis bus apskūstas JAV Aukščiausiajam Teismui, o D. Trump komanda iš karto pa- reiškė, kad to sieks.

Istoriniai kaltinimai D. Trump dėl įtariamo vadovavimo nusikalstamam sąmokslui siekiant pavogti 2020 metų rinkimų rezultatus, vienas – federali- niu lygmeniu, o kitas – Georgia valstijoje, paskatino įnirtingas teises dis- kusijas dėl jo tinkamumo eiti pareigas ateityje.

Rado „Hamas“ vadeivų tunelių tinklą

Tel Avivas (ELTA) – Izraelio kariuomenė pranešė Gazoje aptikusi tune- lių tinklą, kuriuo naudojosi „Hamas“ vadai, įskaitant tuos, kurie yra kalti- nami suplanavę spalio 7 d. išpuolius Izraelyje.

Kariuomenė pasidalino filmuota medžiaga, kurioje, jos teigimu, matyti „platus tunelių tinklas, jungiantis teroristų slėptuves, biurus ir aukštesnio- jo rango ‘Hamas’ vadų gyvenamąsias patalpas”.

Gazos miesto Palestinos aikštės rajone įrengtu tunelių tinklu naudojosi „aukštesniojo rango pareigūnai, tarp jų – Ismail Haniyeh, Yahya Sinwar, Mo- hammed Deif ir kiti, kad vadovautų operatyvinei veiklai”, – kalbėjo Izraelio kariuomenės atstovas Peter Lerner.

„Hamas” vadas Gazoje Y. Sinwar ir M. Deif yra du aukštesniojo rango smo- gikai, kuriuos Izraelis kaltina suplanavus spalio 7 d. išpuolį Izraelyje.

Kariuomenė nurodė, kad tuneliai buvo dalis „požeminio ir antžeminio komplekso, buvusio ‘Hamas’ karinių ir politinių sparnų galios centru”.

Vėliau pranešta, kad Palestinos aikštė „jungiasi su požemine infrast- ruktūra, įrengta Rantisio ligoninės ir Šifos ligoninės rajone”.

Lapkričio 15 d. Izraelio kariai naktį užpuolė Al Šifos ligoninę, tuo su- keldami tarptautinės bendruomenės pasipiktinimą.

Pasaulio sveikatos organizacija pranešė, kad per Izraelio bombardavimą suniokotos ligoninės skubiosios pagalbos skyrius yra tikra „skerdykla” ir jį „būtina atgaivinti”.

Izraelis kaltino „Hamas” po ligonine įrengus vadavietę, nors ligoninės ir Palestinos smogikų grupuotės atstovai ne kartą tai neigė.

Per Izraelio kariuomenės bombardavimą ir sausumos operacijas smar- kiai nukentėjo visa Gazos Ruožo sveikatos priežiūros infrastruktūra.

Šią savaitę vienas „Hamas” pareigūnas sumenkino tai, kad Izraeliui pa- vyko Gazoje rasti tunelį, teigdamas, kad jis jau buvo sėkmingai įvykdęs savo misiją.

Izraelio kariuomenė paviešino vaizdus, kuriuose, jos teigimu – didžiau- sias ligi šiol Gazos Ruože rastas „Hamas” tunelis, įrengtas netoli Erezo kont- rolės punkto prie Palestinos teritorijos ir Izraelio sienos.

„Hamas” vyriausybės spaudos biuras Gazoje pranešė, kad nuo karo su Izraeliu pradžios Palestinos teritorijoje jau žuvo mažiausiai 20 000 žmo- nių.

Tarp daugiau nei du mėnesius trunkančio konflikto aukų yra maždaug 8 000 vaikų ir 6 200 moterų, teigiama pranešime.

Spalio 7 d. „Hamas” teroristai įsiveržė per sieną ir Izraelyje įvykdė išpuolį, kurio metu, remiantis naujienų agentūros AFP skaičiavimu ir naujausiais oficialiais Izraelio duomenimis, Izraelyje žuvo apie 1 140 žmonių, pagrinde ci- vilių, o dar maždaug 250 asmenų buvo pagrobti ir išvežti į Gazą.

Latvija perka iš JAV HIMARS sistemas

Ryga (ELTA) – Stiprindama savo gynybą, Latvija perka iš JAV šešias ra- ketų paleidimo sistemas HIMARS su amunicija ir įranga. Pasirašyta maždaug 180 mln. dolerių vertės sistemų pirkimo sutartis, Rygoje pranešė Gynybos mi- nisterija.

Pirmųjų sistemų pristatymas numatytas 2027 m.

Latvija ribojasi su Rusija ir artima jos sąjungininke Baltarusija.

Karą Ukrainoje šalis laiko tiesiogine grėsme savo nacionaliniam sau- gumui. Todėl ES ir NATO narė smarkiai padidino savo išlaidas gynybai ir ap- ginkluoja savo pajėgas.

Mobilizuos užsienyje esančius ukrainiečius

Kyjivas (ELTA) – Ukraina norėtų, kad šaukiamojo amžiaus vyrai – Ukrainos piliečiai, šiuo metu esantys užsienyje, prisistatytų į Ukrainos ginkluotųjų pa- jėgų komplektavimo punktus.

Tai interviu Vokietijos žiniasklaidai – leidiniams „Bild”, „Welt” ir „Politico” – pareiškė Ukrainos gynybos ministras Rustemas Umerovas.

„Visi Ukrainos šaukiamojo amžiaus vyrai nuo 25 iki 60 metų turi gauti kvie- timą atvykti į Ukrainos ginkluotųjų pajėgų komplektavimo punktus. Mes no- rime teisingumo visiems, nes tai susiję su mūsų pačių šalimi. Mes jiems iš- siųsime kvietimus”, – sakė R. Umerovas.

Žinomas vokiečių žurnalistas ir „Bild” vyriausiojo redaktoriaus pava- duotojas Paul Ronzheimer pažymi, kad šis pareiškimas yra „politiškai sprogus ir gali turėti rimtų padarinių šimtams tūkstančių užsienyje gyvenančių uk- rainiečių vyrų”. Jis primena, kad jau pirmajame interviu, kurį ministras davė Europos žiniasklaidai, taip pat buvo grasinama sankcijomis tiems, kurie nepaiso raginimo įsijungti į kariuomenę.

Jis patikino, kad ateityje mobilizuojamieji turėtų iš anksto žinoti, kaip jie bus parengti ir aprūpinti, kur ir kada tarnaus bei kada bus paleisti iš tarnybos. Naujokams taip pat bus pasiūlyta „pasirinkimo variantų” priklausomai nuo jų sugebėjimų.

Nepaisant pranešimų apie situaciją fronte, ministras kupinas optimizmo ir netgi yra įsitikinęs, kad 2014 metais Rusijos aneksuotas Krymo pusiasalis ki- tamet gali būti išvaduotas.

„Esu tikras 100 procentų. Tai mūsų strateginis tikslas”, – sakė politikas, kuris apskritai neabejoja pergale. Jo optimizmas, be kita ko, grindžiamas ben- dradarbiavimu su partneriais, taip pat ir su JAV, kurie ir toliau rems Ukrai- ną.

R. Umerovas pabrėžė būtinybę didinti radioelektroninės kovos priemonių, bepiločių orlaivių, artilerijos pabūklų ir šaudmenų atsargas. Tarp pageidaujamų ginklų jis paminėjo ir vokiškas raketas „Taurus”.

„Mums tikrai reikia visų tolimojo nuotolio raketų nuo mūsų partnerių”, – pabrėžė Gynybos ministerijos vadovas.

Nuo 2022 metų vasario 24 dienos, Rusijos invazijos į Ukrainą pradžios, į Vo- kietiją atvyko daugiau kaip 221 570 ukrainiečių vyrų nuo 18 iki 60 metų, t. y. šau- kiamojo amžiaus. Šiuo metu šalyje gyvena 189 484 vyrai.

Vogė uosto darbuotojai

Madridas (BNS) – Ispanijos policija pranešė, kad 14 vieno iš pagrindinių turistus aptarnaujančių oro uostų darbuotojų buvo sulaikyti įtarus, kad jie vogė daiktus iš registruoto bagažo.

Policija paėmė pavogtų daiktų už beveik 2 mln. eurų iš grupės darbuotojų didžiausiame Tenerifės oro uoste Ispanijos Kanarų salose. Toje pačioje byloje atliekamas tyrimas dar 20 oro uosto darbuotojų atžvilgiu.

Pagaliau pavyko sulaikyti iš keleivių bagažo Ispanijos oro uostuose vogusius darbuoto- jus. The Mirror nuotr.

Pietų Tenerifės oro uoste per metus aptarnaujama apie 11 mln. keleivių, dau- guma jų – europiečiai turistai, keliaujantys į malonaus klimato salas prie šiau- rės vakarų Afrikos krantų.

Tyrimas pradėtas po to, kai padaugėjo keleivių skundų dėl iš jų bagažo din- gusių daiktų.

Policijos teigimu, vagystės įvykdytos, kai lagaminai buvo kraunami į lėk- tuvo bagažo skyrių. Įtariamai vagys bagažo skyriuje atidarydavo lagaminus, iš- imdavo vertingus daiktus ir vėl juos uždarydavo.

Pareigūnai paėmė 29 prabangius rankinius laikrodžius, 120 juvelyrinių dir- binių, 22 aukštos klasės mobiliuosius telefonus ir įvairius elektroninius prie- taisus. Policija mano, kad įtariamieji daugelį kitų daiktų pardavė internetu arba vietos parduotuvėse.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų kuopos nariai virto piemenukais, avinėliais, angelėliais, trim karaliais ir sukūrė gyvą Betliejaus paveikslą per Čikagos ateitininkų Kūčių šv. Mišias.

*Džiugių
šv. Kalėdų!*

Sveiki sulaukę šv. Kalėdų, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus gimimo švenčių!

Tepadeda Gimusysis mums liudyti Jo dievišką gerumą, dėkojant Jam, garbinant Jį ir Jo vardu darant gera kitiems žmonėms.

Visos ateitininkiškos šeimos vardu –
Š. Amerikos ateitininkų taryba

Čikagos ateitininkų Kūčių šventė

RAMUNĖ RAČKAUSKIENĖ

Gruodžio 16 d. vakarą apie 150 Čikagos ir apylinkių ateitininkų bei jų draugų rinkosi Lemonte – Pasaulio lietuvių centro Banio salėje. Naktį prieš tai Alfonso Lipniūno ir prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai su tėveliais salę šventiškai išpuošė, pakabindami blizgančias žvaigždes ir padengdami stalus kasmetinei Kūčių vakarienei. Ant jų raudonavo aukšti amariliai ir šiltai degė žvakutės. Buvo girdėti daug jaunatviško juoko ir klegesio, nes Čikagos Partizano Daumanto-Prano Dielininkaičio kuopos vaikai repetavo gyvą kalėdinį paveikslą.

Stalai lūžo nuo kūčių patiekalų gausybės. Iš k.: Rimas Siilūnas ir Audrius ir Rita Rušėnai.

Apie 20 jaunų ateitininkų virto piemenukais, avinėliais, angelėliais, trim karaliais, o jų priekyje – Mergelė Marija su kūdikėliu. Jie nulydėjo svečių eiseną į Pal. Jurgio Matulaičio koplyčią, kur juos pasitiko Pirmosios komunijos ir Sutvirtinimo sakramentams besiruošiantys vaikai ir tėveliai. Čia šv. Mišias auko kun. Vaidas Lukoševičius, giesmes vedė Kęstutis ir Karolina Daugirdai. Prie liturgijos paruošimo prisidėjo seselės Laimutė ir Judita. Per Mišias buvo prisiminti ateitininkų šeimos nariai, kurie šiais metais baigė žemiškus gyvenimus.

Po Mišių svečiai grįžo į salę Kūčių vakarienei. Moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė Magdalena McLeod ir vicepirmininkė Izabelė Didžbalytė pasveikino susirinkusius ir pakvietė Juozą Polikaitį, buvusį Ateitininkų federacijos vadą, uždegti tradicinę Kūčių žvakutę. Svečiai, pasidalinę kalėdaičius ir linkėdami gražių ateinančių švenčių, gardžiosios tradiciniais Kūčių valgiais – silkėmis, burokėlių mišrainėmis, grybukais, spanguolių kisieliu ir pan.

Po vakarienos vyko meninė programa. Magdalena ir Izabelė papasakojo apie lietuviškus kalėdinius papročius ir senovės burtus. Daug juoko sukėlė kai kurių dalyvių iš po staltiesės ištraukti ilgi ir ploni šiaudai, – vieni interpretavo, kad bus ilgas gyvenimas, o kiti – kad būsima žmona bus aukšta ir liekana. Moksleiviai metė batus per petį. Visų rezultatas – kulnai pasisuko link durų, taigi visi dar vienerius metus liks gyventi namuose.

Šarūnas Daugirdas vedė loteriją su neįprastais laimikiais – kiekvienas laimėjęs turėjo ką nors visiems salėje palinkėti. Buvo nuoširdžių, gražių linkėjimų. Raminta Marchertienė prisidėjo prie kitos loterijos – ji paaukojo kelis Vytauto Kašubos sukurtus auksinius medalius, skirtus Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai. Medaliai teko laimingiems loterijos laimėtojams.

Po to prasidėjo visų laukiama programos dalis: Audrius Polikaitis, pritardamas akordeonu, vedė kalėdinių giesmių giedojimą. Visi drąsiai paleido balsus, ypač garsus buvo moksleivių stalas, kuris traukė dainas su dideliu entuziazmu.

Ateitininkų Kūčios, kaip visuomet, buvo šiltos ir šeimyniškos. Tai dėka ne tik malonių svečių, bet ir organizatorių. Padėka Čikagos ir jos apylinkių sendraugių ateitininkų valdybai ir organizaciniam komitetui: Lionė Kazlauskienė tvarkė svečių registravimą, Ramunė Kubiliūtė skelbė renginį spaudoje ir internete, Ona Daugirdienė rengė loteriją ir talkino prie registracijos, moksleivių kuopos globėjas Marius Polikaitis ir jaunųjų ateitininkų kuopos globėjai Vaiva ir Matas Čyvai organizavo jaunimą, Gailė Černiauskaitė-Jacobsen organizavo salės papuošimą, Rima Birutienė koordinavo Mišių dalyvius ir, svarbiausia, Vaida Petraitienė ruošė Kūčių stalo patiekalus.

Moksleivės ateitininkės prie Kūčių stalo. Iš k.: Simona Bilevičiūtė, Luka Garbauskaitė ir Gabrielė Stasytė. Dainos Čyvienės nuotraukos

Smagiai nusiteikę – Vytautas Staniškis, Gabija Staniškytė ir Ona Kraučiuaitė.

Magdalena MacLeod, Nida Polikaitytė ir Izabelė Didžbalytė.

Draugaukime per Facebook- „Šiaurės Amerikos ateitininkai“

E. Meilūnas: Mes tikime savo žmonėmis

Atkelta iš 3 psl.

Mes, be abejo, galvojame ir apie save, savo situaciją, kas bus su mumis... Jaučiame padidėjusį dėmesį išeivijai iš Lietuvos pusės, ir tai yra gerai, turime būti vieningi. O galvojant apie artėjantį referendumą nori nenori sieji jį su politine situacija, su istoriniais pokyčiais, kurie galbūt mūsų laukia ateityje. Ir, be abejo, tikiesi, kad jis pavyks. Be abejo, domitės, kaip ruošiamasi referendumui užsienyje. Ar manote, kad Lietuvos diplomatinės įstaigos JAV, lietuvių bendruomenės įvairiose valstijose jau padarė viską, kad žmonės pasiektų informacija apie referendumą?

Ačiū, labai geras klausimas. Norėčiau pastebėti, kad tas padidėjęs dėmesys neatsirado šiandien ar vakar, jis atsirado gerokai anksčiau. Remiantis kitų šalių patirtimi, dar 2011 m. buvo priimtas sprendimas pavesti užsienio reikalų ministerijai koordinuoti diasporos politiką. Į šį procesą įsijungė daugybė kitų valstybės institucijų, agentūrų, savivaldybių. Paieksiu kelis skaičius. 2011 m. diasporos politikos įgyvendinime dalyvavo 12 valstybės institucijų. 2020-aisiais, patvirtinus premjerės Ingridos Šimonytės vadovaujamos vyriausybės programą, kurioje itin daug dėmesio skirta diasporai, tokių institucijų buvo jau 20. Per pastaruosius trejus metus šis skaičius išaugo kelis kartus – 32 valstybės institucijos ir 43 savivaldybės pranešė, kad dalyvaus diasporos politikos įgyvendinime 2024 metais. Viso – net 75 dalyviai! Tai – tik vienas pavyzdys, kaip didėja dėmesys tautiečiams, gyvenantiems užsienyje. Mūsų tikslas yra bendras – stiprinti ryšį tarp valstybės ir diasporos. Manau, kad kitų metų gegužės 12 d. vyksiantis referendumas taip pat yra proga tą ryšį labai sustiprinti.

Tiek vyriausybėje, tiek Seime pasirengimą referendumui pradėjome žymiai anksčiau, negu 2019 metais. Mūsų ministerijoje yra darbo grupė, įkurta koordinuoti diplomatinį atstovybių veiklą rengiantis referendumui. Visi Lietuvos piliečiai, gyvenantys net ir tose valstybėse, kuriose nėra Lietuvos diplomatinio atstovybių, galės dalyvauti referendume ir rinkimuose.

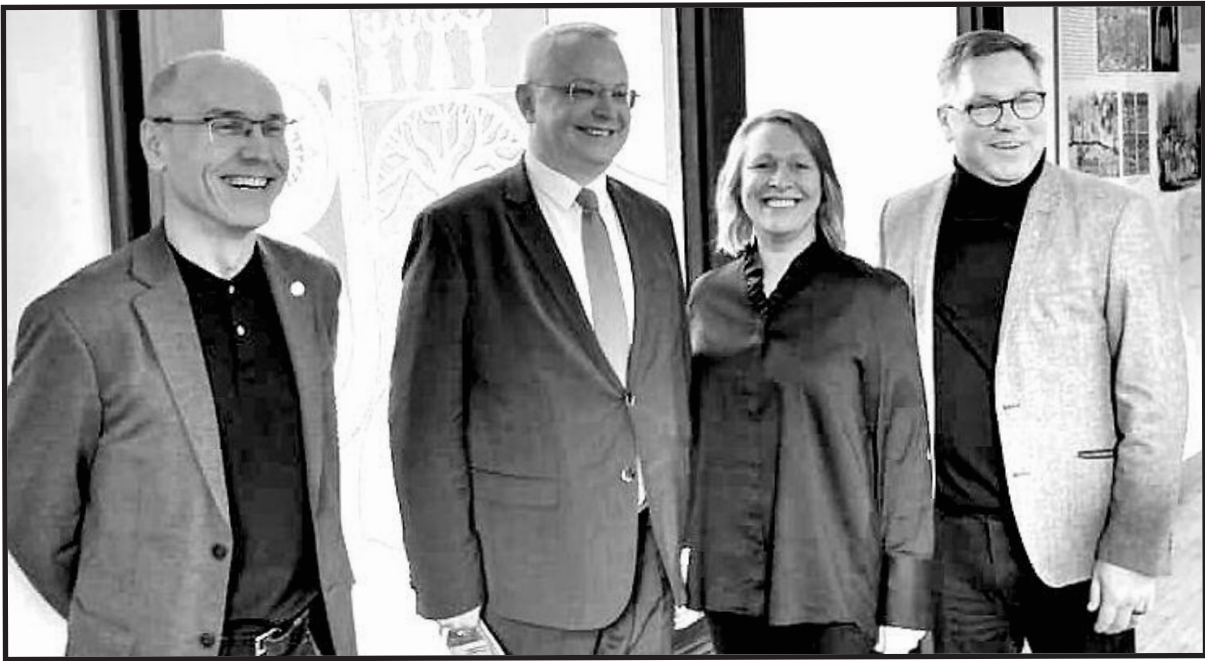
Taip pat vykdoma aktyvi informacinė kampanija – tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Šiame etape kviečiame piliečius, turinčius balsavimo teisę ir gyvenančius užsienyje, užsiregistruoti dalyvauti referendume. Registruotis būtina, nes užsienyje gyvenantys piliečiai nėra automatiškai įtraukiami į rinkėjų sąrašus. Prieš keletą savaičių pradėjo veikti interneto svetainė www.rinkejopustapis.lt, kurioje ir kviečiame užsiregistruoti. Labai džiaugiuosi, kad galiu pranešti, jog pirmoji užsienyje gyvenanti pilietė, kuri užsiregistravo, buvo iš JAV. Naudojuosi proga pakviesti visus Lietuvos piliečius, gyvenančius JAV, atlikti šį pirmą žingsnį.

Atrodo, sunku „išvengti“ nežinojimo, tačiau, kaip rodo patirtis, vis tiek atsiranda žmonių, gyvenančių uždarame burbulė, kurie po to sako – aš nieko nežinojau... Kiek suprantu, balsavimo informacijos siuntimas paštu nebuvo svarstomas, nors kiekvienas užsienyje gyvenantis Lietuvos pilietis yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą. Faktiškai, jeigu niekur neini, nieko neskaitai, neseiki, informacija gali ir nepasiekti?..

Demokratinėje bendruomenėje žmonės yra laisvi rinktis. Žmonių apsisprendimas yra lemiamas – ar būti aktyviam, pačiam prisidėti prie savo likimo sprendimo. Dalyvavimas referendume dėl pilietybės išsaugojimo irgi yra žmogaus apsisprendimas. Šitas referendumas yra privalomasis, tai reiškia, kad jame žmonių išreikštas balsas gali pavirsti atitinkamo teisinio reguliavimo pakeitimu.

Savo ruožtu mes sieksime visais įmanomais kanalais pasiekti žmones – per renginius, dalindami lankstinukus, per socialines medijas, per Lietuvos ir išeivijos žiniasklaidą. Iš vyriausybės pusės galiu garantuoti: padarysime viską, kad pasiektume kuo daugiau žmonių. Tačiau apsispręsti kiekvienas turi pats – ar dalyvauti, o jeigu dalyvauti, tai kokią atiduoti balsą.

Kartais girdime, kad rezultatus referendume nulems Lietuvoje gyvenančių piliečių balsai, nes ten jų didžiausias skaičius. Noriu atkreipti dėmesį į vie-

Susitikimas su JAV LB lyderiais. Iš k.: Artūras Žilys, viceministras Egidijus Meilūnas, Raminta Urbonavičienė ir Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius.

ną faktą. Šiuo metu užsienyje gyvena daugiau nei 390 tūkstančių LR piliečių, turinčių balsavimo teisę. Tikime, kad referendumas vyksta rytoj, visi šie piliečiai užsiregistravę ir gali balsuoti, – jų balsai sudarytų 27,8 proc. balsų, kurie būtų reikalingi pakeisti egzistuojantį teisinį reguliavimą. Diasporos balsai yra labai svarbūs, dėlto mes kviečiame ir diasporos organizacijų lyderius aktyviai kalbėti su žmonėmis, kviešti dalyvauti. 2019 metais dauguma tautiečių gavo informaciją, jog vyks referendumas, bet didelė dalis nusprendė nedalyvauti ir nepareikšti savo valios. Taigi, ruošiantis kitų metų referendumui, svarbiausias dalykas yra – pakviesti žmones dalyvauti ir pareikšti savo valią.

Pakalbėkime apie Lietuvos saugumą ir diasporos vaidmenį. Kaip diaspora įtraukiama į pasirengimą valstybės gynimui, pilietišką pasipriešinimą? Ar tuo atveju, jei referendumas nepasisektų, Lietuva neprarastų daug potencialių jos gynėjų? Beje, kokios nuotaikos Vyriausybėje – ar tikima referendumo sėkme?

Klausimas, ar mes tikime referendumo sėkme tuo pačiu yra ir klausimas, ar mes tikime savo žmonėmis. Tai aš atvira širdimi galiu pasakyti, kad ši vyriausybė tiki savo žmonėmis. Tikime referendumo sėkme ir žmonėmis ir sakome, kad reikia vienyti pastangas tiek Lietuvos viduje, tiek su diaspora, nes suvienijus pastangas viską įmanoma pasiekti. Dažnai susitikdamas su žmonėmis primenu mūsų himno paskutines dvi eilutes – *Vardan tos Lietuvos vienybė težydi*... Reikia įsiklausyti į šiuos žodžius, jie yra labai prasmingi.

Ką pirmiausia reikia daryti didinant mūsų saugumą ir kam kviečiame diasporą, – tai testuoti akcijas paremti Ukrainą ir protesto akcijas prieš Rusijos agresiją. Ir čia yra daugybė puikių pavyzdžių, kai lietuviai, lietuvių organizacijos tą labai efektyviai daro. Taip pat – kreiptis į savo reziduojamų valstybių vyriausybes, kad testų paramą Ukrainai akcentuojant, kad dėl Rusijos agresijos yra iškilusi grėsmė visam demokratiniam pasauliui. Aktualus bet kokios paramos Ukrainai – karinės, finansinės, humanitarinės ir t.t. tęsimas, ir čia Lietuvos diasporos vaidmuo taip pat yra labai svarbus.

Rusija, be tiesioginių karinių veiksmų, vykdo ir visokias dezinformacijos kampanijas, kibernetines atakas, yra skleidžiama daug melagingų naratyvų. Analizuodami įvairių demokratinių valstybių visuomenių nuomonę, pastebime, kad kartais ta dezinformacija veikia ir kartais žmonės Vakaruose sako – gal čia iš tikrųjų dvišalis konfliktas ir nereikia mums kištis, tegu tarpusavyje išsiaiškina... Krašto apsaugos ministerija rengia nuotolinius mokymus diasporos lyderiams, kaip atpažinti hibridines atakas, dezinformaciją ir kaip su tuo kovoti. Informacijos sklaidymas per diasporos organizacijas, „Draugo“ laikraštį taip pat yra labai svarbus. Aš tikiu, kad daugelis diasporos atstovų puikiai supranta, kas vyk-

sta ir kad reikia remti Ukrainą, kovojančią ne tik už savo, bet ir už mūsų laisvę. Tačiau pokalbiuose kartais pasigirsta ir tokios mintys – o gal iš tikrųjų reikia susodinti ukrainiečius ir rusus prie derybų stalo, ir viskas išsispręs... Čia yra pavyzdys, kad Kremlius savo dezinformaciniais veiksmais, hibridinėmis atakomis kartais pasiekia savo tikslus.

Prieš vykdamas į Čikagą buvau susitikęs su Lietuvos Šaulių Sąjungos vadovais, kurie ir patys savarankiškai aktyviai veikia, ir įtraukia diasporą, kviesdami steigti Šaulių sąjungos atstovybes užsienyje. Sutarėme įjungti į šį procesą ir Lietuvos diplomatinės atstovybes. Tai galėtų būti dar viena Lietuvos ir diasporos bendradarbiavimo forma, stiprinant pilietinio pasipriešinimo gebėjimus – būtent per Šaulių sąjungos organizuojamus projektus ir iniciatyvas. Mūsų ministerija kasmet skelbia projektų konkursą diasporos organizacijoms, pernai ir šiemet vienas iš prioritetinių tikslų – pilietinio pasipriešinimo ugdymo projektai.

Gerbiamas viceministre, gal dar norėtumėte ta proga ką nors pasakyti?

Pirmiausia, džiaugiuosi stiprėjančiu diasporos ir valstybės ryšiu, dėmesiu užsienyje gyvenantiems tautiečiams. Nuo š. m. sausio 1 d. skiriama nuolatinė finansinė parama lituanistinėms mokykloms yra tik vienas šio dėmesio ir stiprėjančio ryšio pavyzdys. Džiugu, kad vien JAV šiemet jau 16 lituanistinių mokyklų gavo tokią paramą iš Lietuvos. Tikimės, kad tai sustiprins mokyklas, padės padidinti vaikų skaičių jose, o kartu ir atkreips tėvelių dėmesį į lietuvių kalbos svarbą, nes kartais vaikų tėvai mano, kad jų vaikui, gyvenant užsienyje, nereikia lietuvių kalbos. Mes manome, kad mokėti lietuvių kalbą diasporos vaikams yra labai reikalinga ir naudinga, nes tai ir stiprina ryšį su Lietuva, ir atveria vaikui daugiau galimybių gyvenime. Todėl dėmesys diasporos vaikams ir jaunimui yra mūsų vienas svarbiausių prioritetų.

Taip pat, naudodamasis proga norėčiau nuoširdžiai padėkoti JAV gyvenantiems lietuviams bei visai Lietuvos diasporai už paramą Lietuvai ir įsitraukimą į Lietuvos gyvenimą, už dalyvavimą Lietuvos kūrime. Tai – dar vienas mus jungiančio ryšio pavyzdys.

Artėja vienos gražiausių metų švenčių, tad norėčiau palinkėti „Draugo“ skaitytojams, visiems JAV gyvenantiems tautiečiams, jų šeimoms ir artimiesiems, jaukių, šiltų ir viltingų šv. Kalėdų bei saugių, taikių ir sėkmingų 2024-ųjų metų. Linkiu, kad mūsų ryšiai dar labiau tvirtėtų ir būtume vieningi – vardan tos Lietuvos.

Dėkoju jums už informatyvų ir nuoširdų pokalbį.

Kalbėjosi
Ramunė Lapas

„Tikslas – Amerika 2023” (6)

Jaunimo kongresas ir kelionė į Kanadą

AUGUSTINAS ŽEMAITIS

Pradžią – gruodžio 7 d. numeryje

Visą „Tikslas – Amerika 2023” ekspedicijos grafiką deriname prie vieno iš svarbiausių diasporos metų renginių – Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso. „Neringos” stovykloje Vermonte Pasaulio lietuvių jaunimo organizacijų lyderiams surengėme viktoriną apie „Gabalėlius Lietuvos” už Lietuvos ribų: nuo JAV lietuvių bažnyčių ir kapinių iki paminklų lietuviams tremtiniais Kazachijoje ar Lituanikos kaimo Brazilijoje.

Jaunimui – viktorina apie „Gabalėlius Lietuvos”

Iš pradžių planavau tiesiog skaityti paskaitą – tokių jau esu skaitęs dešimtis. Bet visuomet stengiuosi prisiderinti prie auditorijos. Priešingai nei „amerikietiška lietuvybė” persmelktus JAV lietuvių parapijų „veteranus”, jaunimą reikia visų pirma uždegti, sudominti tomis vietomis, pastatais...

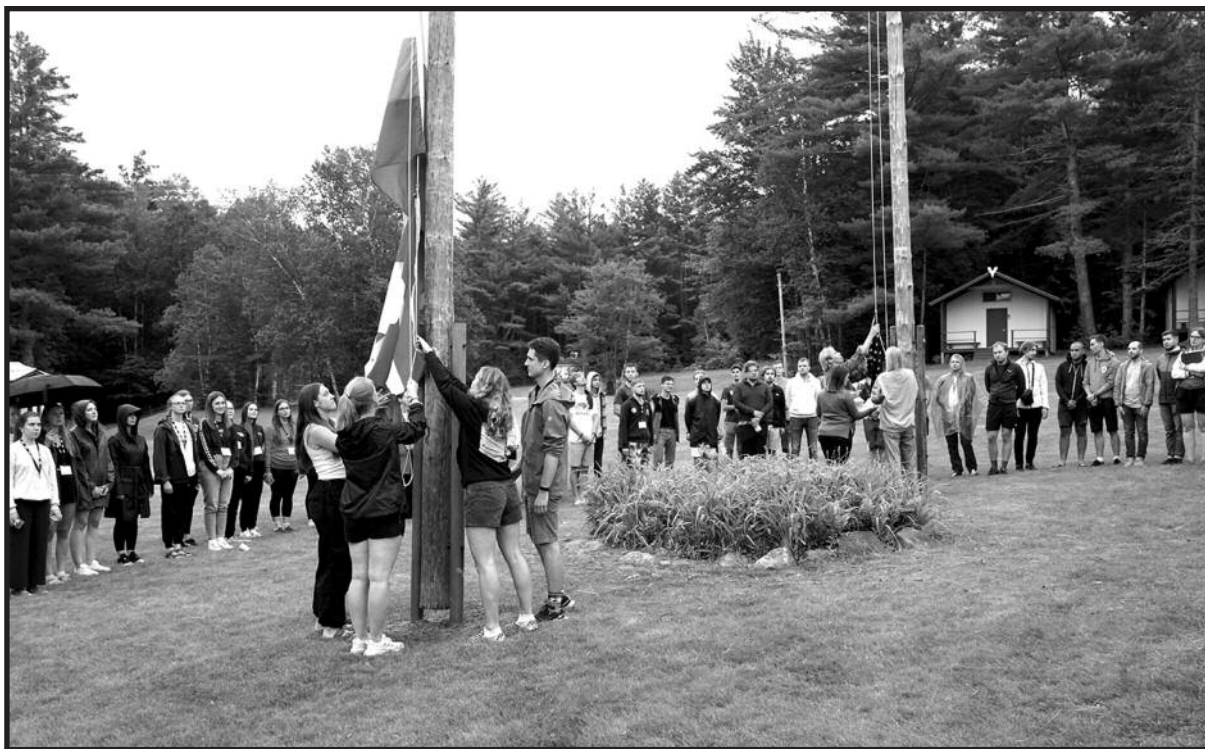
O tam kas galėtų būti geriau, nei smagi viktorina, kurios atsakymai kartu – išimtinai pasakojimai apie įspūdingiausias vietas? O šis būdas – tai ir geras „team building”: kiekviena komanda buvo specialiai sudaryta iš skirtingų šalių lietuvių jaunimo, taigi, kiekvienas galėjo įnešti turimas žinias apie savo šalies ar valstijos lietuvių. O nugalėtojams padovanojome spausdintus „Tikslas – Amerika” žemėlapius.

Atrodo, pasirinkęs viktoriną, neprašoviau pro šalį, nes ir tie, kurie atsakymų nežinojo, džiaugėsi sužinoję tiek įdomaus: „Negalvojau, kad JAV lietuviškų vietų šitiek daug ir jos šitokios didelės”, – sakė viena dalyvė iš Vakarų Europos.

Tų atradimų visiems buvo per akis. Visi dalyviai – lietuviai, bet jų visus formavo ir šalys, kuriose jie augo, brenė. Štai amerikiečiai, kaip įprasta „Neringoje”, kvietė pasimelsti prieš valgį, o daugybė Vakarų Europos lietuvių čia pirmą kartą sužinojo, kad apskritai kažkas kažkur pasaulyje prieš valgį meldžiasi... Kad ir kiek Amerikoje žmonės skūstųsi, kad religingumas mažėja – Amerikoje visad jaučiuosi kaip bent kelis kartus religingesnėje valstybėje, nei bet kurioje katalikiškoje Europos šalyje, gal, nebent, išskyrus Lenkiją.

Labai skyrėsi ir dalyvių bendravimo būdas, atvirumas, šypsenų kiekis...

O man buvo įdomiausia pažiūrėti, kokia gi ta už-

Iškilmingu vėliavų pakėlimu „Neringoje” prasidėjo Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

Augustino ir Aistės Žemaičių nuotraukos

sienio lietuvių ateitis?

Visų pirma – kongresas suorganizuotas puikiai, dėkui kopirmininkėms Marijai Čyvaitei, Linai Samonis, Alinai Orentas ir kitiems organizatoriams bei rėmėjams! Ko verta vien puikiai parinkta vieta. Tiksliau – vietos. Kongresas prasidėjo Bostone, pagrindinė dalis vyko „Neringos” lietuvių stovykloje Vermonte, o finišas – Montrealyje. Abiejose JAV – Kanados sienos pusėse – susitikimai su vietos lietuvių bendruomenėmis, ekskursijos lietuviškais (ir ne tik) keliais. Būtų sunku ir sugalvoti geresnį savaitės trukmės maršrutą, kuriame būtų daugiau ir įvairesnės Amerikos žemyno lietuviybės. Į vieną renginį buvo supintas ir Jaunimo kongresas, ir viena ilga ekskursija-kelionė lietuviškais Šiaurės Amerikos keliais.

Pasaulio jaunimą jungė ne anglų, bet lietuvių kalba

Buvo daug visokių diskusijų, dauguma jų smulkios: visi sutaria, ką nori pasakyti (pvz., pasmerkti Rusijos veiksmus Ukrainoje), bet tariai dėl to, kaip geriau suformuluoti.

Tačiau labiausiai man atmintin įstrigo tyli lietuvių kalbos pergalė prieš anglų kalbą.

Situacija atrodė ištis keistai: nuo kažkurio momento posėdžių vedėjai ėmė kalbėti angliškai. Delegatams prabilus lietuviškai, vedėjai liepdavo jiems kalbėti angliškai. Iš pradžių daugelis paklausydavo ir pereidavo prie anglų kalbos, bet kai kurie – ne. Tvirtiausiai čia laikėsi Lenkijos lietuvių jaunimas. „Anglų kalba mums juk nei gimtoji, nei pirma užsienio kalba... Tai gal mums lenkiškai kalbėti?”, – vėliau skundėsi man.

Bet jų pozicija ir principinė: kiek pastebėjau, net imigravę į Ameriką buvę Lenkijos lietuviai stoja mūru už lietuvių kalbą labiau nei buvę Lietuvos lie-

Pasinaudojome proga pakalbinti jaunimą.

tuviai. Kodėl kalbama angliškai, nesuprato ir kai kurie Jaunimo kongresų veteranai: „anksčiau viskas būdavo vien lietuviškai”.

Kad ir kaip ten būtų, visus „Speak English” pamažu nukirto lietuviškas žodis: štai vienas dalyvis nesudrausmintas (ar nepaisydamas drausminimų) prabyla lietuviškai, štai kitas, štai jau keli iš eilės ir tuoj jau niekas angliškai nebekalba – pamiršę „tvarką”, lietuviškai prabyla ir vedėjai.

Nežinant vidinių peripetijų viskas net atrodė tarsi būtų psichologinis testas delegatams: ar jie atsilauks prieš spaudimą mesti savo kalbą? Atsilaikė. Ir dar „Lietuva brangi” Dariaus Polikaicio patys paprašė sugiedoti šalia kitų lietuviškų dainų!

Ir šiaip: Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas – viena iš tų vietų anapus Lietuvos, kur kalbėjimas lietuviškai nėra tiesiog simbolis ar patriotizmo išraiška. Lietuvių kalba čia tiesiog nepakeičiama. Amerikoje daugelis įpratę, kad „kas kalba lietuviškai, tas kalba ir angliškai”. Taigi, jei kolektyve yra bent vienas žmogus, kalbantis tik angliškai, neretai visi pereina prie anglų kalbos. Net Lietuvoje, būna, taip elgiamasi prie imigrantų ar prie kokio užsieniečio direktoriaus užsienio kapitalo kompanijoje. „Juk angliškai moka visi, o lietuviškai kai kas nemoka, tai iš mandagumo kalbėkime angliškai”.

Bet kur susirenka viso pasaulio lietuviai taip nepadarysi! Daugybė šiuolaikinių emigrantų į Vakarų Europą, etninių žemių lietuvių, net Pietų Amerikos lietuvių moka geriau lietuviškai, nei angliškai, kai kurie angliškai iš viso nemoka, tad lietuvių kalba tokiuose renginiuose patogiausia, net vienintelė logiška kalba.

Panašiai, kaip Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje, išmokiusioje kone tobulai kalbėti lietuviškai ištisas Pietų Amerikos lietuvių giminių kartas. Ar dabar mokykloje „Lietuvių namai” Lietuvoje, kur mokslus kartu krema iš visų šalių atvykę užsienio lietuvių vaikai (ne vienas toje mokykloje išugdytas jaunuolis buvo tarp Jaunimo kongreso delegatų ir net

Su viktorinos nugalėtojais, kuriuos apdovanojome „Tikslas – Amerika” žemėlapiais.

Jaunimas entuziastingai dalyvavo viktorinoje apie lietuviškas vietas pasaulyje.

mane nustebino, kaip jie puikiai kalba lietuviškai, praktiškai be akcento, nors jiems ši kalba nebėra gimtoji).

Raktas į puikų kalbos išmokymą tokiose vietose – ne kokie vadovėliai. Raktas – būtinybė tą kalbą mokėti. Nes juk koks tarpukario emigrantų į Argentiną proanūkis, tremtinių į Kazachiją anūkas, JAV dipukų anūkas ir šiuolaikinių emigrantų į Vokietiją sūnus be lietuvių kalbos tiesiog neturi kitos bendros kalbos, kuria galėtų tarpusavyje bendrauti.

Aišku, jei visi ją išmoks. Kai kuriose lietuvių bendruomenėse mokančių lietuviškai jaunuolių jau mažai. Tai tikriausiai viena iš priežasčių, kodėl, tarkim, nebuvo Brazilijos atstovų. Anglų kalba čia ne išeitis – ją Lotynų Amerikoje gerai moka irgi mažuma.

Planavau Kongrese praleisti tik dieną, bet praleidau dvi. Ne tik todėl, kad laukė interviu su „Neringos“ šeimininkais ar kūrėjais ir filmavimas dromu virš stovyklos, bet ir todėl, kad buvo tikrai smagu. Manau, buvo smagu ir visiems dalyviams ir tai paskatins juos toliau likti lietuviškoje veikloje. Ir tikiuosi su dar ne vienu jų susitikti kitais metais, kuomet planuojame ekspediciją lietuviškais Vakarų Europos keliais.

Deja, keliauti lėčiau, nei keliavo Jaunimo kongreso dalyviai, galimybių neturėjome. Keliavome tuo pat keliu kaip jie – į Montrealį, Kanadą. Tačiau, kai Jaunimo kongreso nariai atvyko į Kanadą, pagal mūsų planą mes jau turėjome būti ištyrinėję visus Montrealio apylinkių „lietuviškus ežerus“ ir pasukę toli į šiaurę.

Lietuviški ežerai prie Montrealio

Montrealis man – vienas gražiausių Šiaurės Amerikos miestų su nuostabiu senamiesčiu, katedra, milžinišku Šv. Juozapo bažnyčios kupolu.

Bet taip pat Montrealyje gausu ir ypatingų lietuviškų pastatų bei paminklų. Visa tai ištyrinėjome dar 2019 m. ekspedicijos metu, tad šiemet Montrealis

buvo labiau stotelė pakeliui į dar neištyrinėtą Lietuvos atplaisą – lietuviškus ežerus Kanados toliuose.

Naujos idėjos lietuviškiausioje Montrealio bažnyčioje

Tačiau Montrealį privažiavome sekmadienį. Tai, gi, į kelią iš „Neringos“ stovyklos Vermonte leidomės prieš 6 val. ryto, kad spėtume atvykti į Montrealio Aušros Vartų Dievo Motinos lietuvių bažnyčios Mišias, prasidedančias 10:30 val. ryto. Jos buvo neeilinės: parapijos choras užbaigė savo 52-ąją sezoną, tad po šv. Mišių laukė vaisės. Nuostabūs chorų balsai kadaise buvo visų Amerikos lietuvių bažnyčių kasdienybė, bet dabar jau vos kur ne kur tą gražų lietuvišką giedojimą išgirsi, juoba, kaip Montrealyje, daugiau nei 10 balsų... „Gal mūsų choras paskutinis Amerikoje?“, – paklausė choro vadovas Antanas Mickus.

Montrealio choras „ginklų nesudeda“: jį papildė naujas narys iš užsidarančio Montrealio choro ir – tai choro vadovą Antaną Mickų džiugino labiausiai – atėjo naujas 19 metų vargonininkas Ian Plankster. Ne lietuvių, o lenkų-čekų kilmės – bet jis, studentas, džiaugiasi galimybe praktikuotis. Be to, choras žada važiuoti į 2024 m. Dainų šventę Lietuvoje.

Deja, kitos naujienos čia nebuvo tokios džiugios: nuo praėjusio apsilankymo nebeliko lietuvių kredito unijos „Litas“, kuri išnyko bendrame „Desjardins“ katile. Bet bažnyčia tebestovi, apie 30 žmonių šv. Mišiose tebesimeldė, žiūrėdami į Vilniaus Trijų kryžių paminklo kopiją, lygiai taip, kaip ir tada, kai 1954 m. ši bažnyčia buvo pastatyta dipukų jėgomis. Tik anais laikais net laisvų suolų bažnyčioje trūko, mums pasakojo, kad ne kiekvieną norintį ir priimdavo į parapiją.

„Tikslas – Amerika“ technika nuolat tobulėja – šįkart bažnyčią pirmąkart filmavome ir iš drono, „Youtube“ kanale „Gabalėliai Lietuvos“ bus naujas filmas apie lietuviškas Montrealio vietas.

Bet dar svarbiau mums buvo išgirsti informa-

cijos apie dar nelankytas lietuviškas vietas prancūzakalbės Quebec valstijos toliuose.

Montrealio priemiesčiuose – lietuviški ežerai

Dar 2019 m. lankėme ir filmavome Dainavos ežerą – kai šis pavadinimas įrašytas į visus Kanados žemėlapius, paprasta jį rasti. Tačiau nuo pat tada mane pasiekdavo legendomis apipinti pasakojimai apie dar lietuviškesnį Sylvere ežerą toliau kalnuose. Profesorė ir knygos „Lithuanian immigration to Canada After the Second World War“ autorė Milda Danytė, su kuria, dar ruošdamiesi ekspedicijai, susitikome Kau-no Vytauto Didžiojo universitete, sakė, kad būtent ten buvo pagrindinė lietuviybės širdis Montrealio užmiestyje. O Kristina Jaugelis, po vaikystės Montrealyje persikėlusi į Kanados vakarus, pernai Vancouveryje pasakojo, kad viršum to ežero net kyla Gedimino stulpų paminklas, „Toks, kaip Hollywood ženklas Los Angeles“.

Gaila, kad visi žmonės, kurie tai pasakojo, čia pat prisipažindavo, jog paskutinį kartą ten lankėsi prieš kokius 15 ar 30 metų, žemėlapyje galėjo parodyti nebent labai apytiksles vietas. Atmintis, būna, apgauna, o laikas naikina dar greičiau...

Bet choro jubiliejaus metu Rytis Bulota tiksliai parodė taškus palydovinėje nuotraukoje, kur būta lietuvių stovyklos „Baltija“. Ji veikė 1963–1997 m. „Dabar ten nieko neliko – kai lietuviai, nebegalėdami mokėti, grąžino žemę valdžiai, ji viską nugriovė, kad tuose pastatuose nesirinktų asocialūs žmonės“, – sakė Rytis. Na, bet tai vis lietuvių primenantis taškas, kurį turime pasiekti.

Krypčių aplankymui Laurentijos kalnuose kiekis augo kone geometrine progresija. Aušros Vartų bažnyčios rūsio salėje man papasakojo ir apie lietuvišką vasarvietę, laikomą lietuvių Dianos Gentemann, kurios garbei net pavadinta miestelio gatvė. Ir pranešė apie galimybę aplankyti Neries gatvę, susitikti su tą pavadinimą iškovojo Rytis Bulota.

Visų tų vietų istorija panaši: atrodo, tarp Montrealio lietuvių būta itin daug verslininkų, pirkusių žemes, tiesusių gatves ir taip stačiusių kone ištisus miestelius. O Quebecke tokie verslininkai galėdavo patys pasirinkti gatvių pavadinimus!

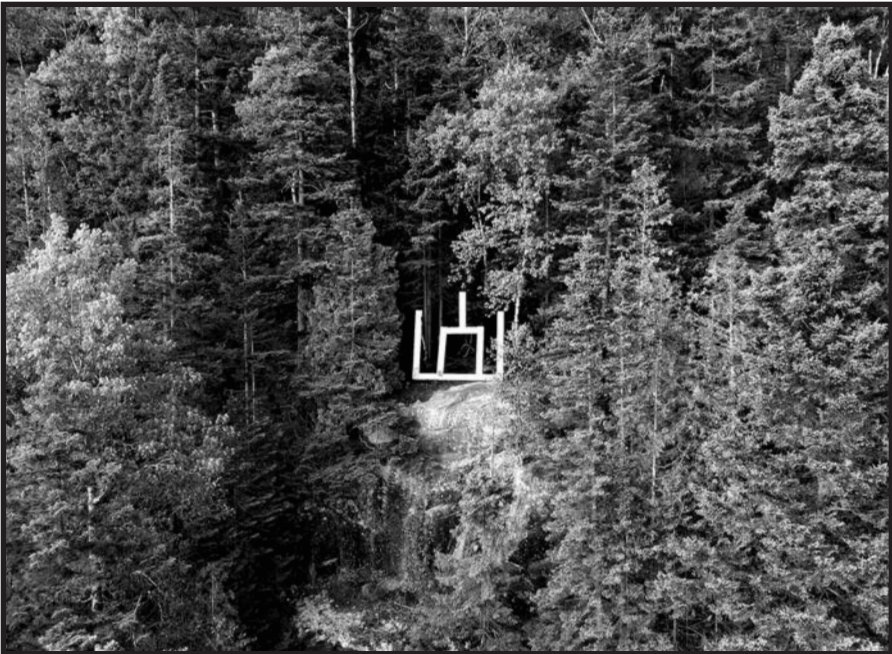
Dianos Gentemann tėvas – vokietis, bet, pamilęs lietuvių ir lietuvių kultūrą, pastatė tokį miestelį Lac a La Truit, vieną gatvių pavadinimų dukters Dianos vardu. Diana dabar pati vadovauja verslui, nuomoja namelius prie Lac a La Truit ežero, ir tęsia lietuviškų pavadinimų tradiciją: naujausius namelius pavadino „Žiema“, „Vasara“, „Ežeras“, o vieną gatvelę – „Nida“, nes Nidoje susituokė su savo vyru, kuris prieš kelis dešimtmečius atvyko iš Lietuvos.

Neries gatvei pavadinimą suteikė Bulotų šeima, kuri ir išvystė tą kvartalą. Sylvaine savo namą vadina „Villa Neris“, ten gamina to paties pavadinimo vyną, kurio vieną butelį iš savo gausaus rūsio čia pat padovanojo. Panašiai radosi ir Dainavos ežeras. Begaliniuose negyvenamuose Quebecke toliuose įprasta elgtis taip: valdžia „atidaro“ kokią „laukinę“ ežerą nė neturintį aiškaus pavadinimo, pardavinėja aplink jį sklypus, įgalina nutiesti kelius, ir laukinė gamta virsta nauja gražia gyvenvieta, kur montrealiečiai leidžia vasaras ar savaitgalius. Ten dar yra „niekieno žemių“!

Nukelta į 13 psl.

Sylvaine Bulota dovanoja savo namų vyną – „Villa Neris“.

Quebecko kalnuose dronas užfiksavo Gedimino stulpus.

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

Chicago and
surrounding areas

Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Sponsoring Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei
35-eri metai

Perku nekilnojamąjį
turtą Lietuvoje.

Gali būti žemė, miškas, butas.
Padedu paruošti
dokumentus pardavimui.

Rolandas

tel.: 370 650 20755

el: paštas:
rolandas.brazaitis@gmail.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR
SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain and spine Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca
McHenry
Barrington
Libertyville

847-289-8822
1-800-340-PAIN
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI

5706 W 111th St.,
Chicago Ridge, IL

Tel. 708-636-6622

VETERINARAI

Dr. Gabriellė Rutkauskaitė,
Veterinarė odontologė,
kalba lietuviškai

Veterinary
Dental Center

345 Sullivan Rd.
Aurora, Illinois 60506

Tel. 630 682-5578

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja

perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-4055

Valandos susitarus

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA

Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.

318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“,
balinimas • TMJ/TMD gydymas

www.draugas.org ... www.draugas.org

ATLANTIC
ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SAUGUMO IR GREIČIO
GARANTUOJAMA

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Gales Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigalkščių Užėja
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

„Draugo“ prenumeratoriai
gali skaityti „Draugą“
internete be jokio
papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų
parašyti apie tai
administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“
bei slaptažodį.

www.draugas.org

FOR SALE

A LITHUANIAN
COOKBOOK

for my Irish wife

Stories and recipes from four
generations of a Lithuanian
American family.

BEST DEAL

Available at

Available at
DRAUGAS call
773-585-9500

For more information visit us at:
www.cookbooksformyirishwife.com

skelbimai@draugas.org
773-585-9500

MUTUAL
FEDERAL BANK

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

REMKIME
DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

„Tikslas – Amerika 2023”

Atkelta iš 11 psl.

Deja, galutinė stotelė – legendinis Sylvere ežeras – lietuviško pavadinimo taip ir negavo. Kaip pasakojo ten namelį tebeturintis Rimas Rudinskas, „Dainavos ežeras mažesnis – tad nors ten lietuvių ir gyveno mažiau, jie sudarė didelį procentą nuo visų aplinkinių sklypų savininkų. O aplink Sylvere lietuviams priklausė gal kokie 30 sklypų iš 200. Bet skaičiumi lietuvių čia buvo gerokai daugiau, nei ten, čia veikė ir Baltijos stovykla. Dar ir dabar apie 10 lietuvių šeimų čia turi namus”. Maži, tik vasarai tinkami poilsio nameliai daug kur paversti nuolatiniam gyvenimui tinkamais: 2 val. kelionė iki Montrealio šiandieniniam kanadiečiui yra niekis.

Išties, Sylvere ežeras milžiniškas – Rimas Rudinskas paplūkdė mus motorine valtimi, vieną po kitos berdamas lietuviškas ten gyvenusių ar tebegyvenančių žmonių pavardes, ir tai užtruško kokią valandą. Vis laukiau, kada pasirodys Gedimino stulpai. „Jie išliko”, – sakė R. Rudinskas – „Mano draugas juos prižiūri, perdažo, nors jau darosi sunku”. Netrukus juos pamatčiau. Laiko užlipti iki ten nebuvo – „Ten sudėtingas žygis, gera valanda į viršų”, – sakė R. Rudinskas – bet vis tiek turėjau galimybę nufotografuoti juos iš arti. Padėjo dronas.

Kanadoje daug lietuvių žygeivių – gal kas pažiūrėjęs www.tikslasamerika.lt žemėlapi susigundys ten nueiti.

Beje, prie vieno Sylvere paežerės namo mačiau plazdant trispalvę.

Montrealyje – daug lietuviškų paslapčių

Pasakojo Montrealio lietuviai ir apie daugiau lietuviškų vietų – pavyzdžiui, „mažytį Palangos ežerą”, nuo kurio, pasak R. Rudinsko, ir prasidėjo „Montrealio lietuvių meilė ežerams”. Bet taip pavadinto ežero neradau nei žemėlapyje, nei koks lietuvis man parodė tikslią jo vietą. Visada labai svarbu atskirti faktus nuo legendų – visada būna, kad tą ar kitą vietą patys lietuviai vadina kaip nors lietuviškai, bet Gabalėliais Lietuvos laikome tik tas vietas, kurias visi taip vadina, kur pavadinimai – oficialūs, o paminklai – regimi.

Tačiau ir tokių Montrealio vakarinėje dalyje radome daug, o ir pačiame Montrealyje – Lietuvos gatvė, Šv. Kazimiero bažnyčia, lietuviški kryžiai prie abiejų bažnyčių...

Bet jei žinote, kur tiksliai yra Palangos ežeras Quabecke (jei toks yra) – rašykite augustinas.zemaitis@gmail.com. Taip pat rašykite, jei žinote atsakymą į dar vieną klausimą, kurio niekas kol kas neatsakė: kas tas Senkus, kurio garbei pavadinta viena Montrealio gatvių (Rue Senkus)? Visi ją žinantys lietuviai įsitikinę, kad gatvė pavadinta lietuvių garbei, bet niekas kol kas nei pažinojo tą lietuvi, nei girdėjo apie jo nuopelnus. Kai susipažinau su Kanados lietuviais, pavarde Senkus, niviai tikėjausi, kad tai bus buvęs koks jų giminaitis, bet ne...

Beje, su visais Montrealio užmiesčio lietuviais – Bulotomis, R. Rudinsku, Diana Gentemann ir prie verslo prisidedančiu jos sūnumi Gabrieliumi – kalbėjome lietuviškai. Senose lietuvių bendruomenėse tai reta. Ypač žinant, kad Bulotų mama – prancūzė, o Diana Gentemann tik ketvirčiu lietuvi (tėvas – vokiečių, senelis iš mamos pusės – danas). „Labai gera buvo lietuvių bendruomenė, norėjosi dalyvauti”, – sakė Diana, kai interviu paklausėme, kodėl išmoko kalbą ir net naujus pastatus ji vadina lietuviškai.

Tiesa, ta bendruomenė nyko daug sparčiau nei kitur. Diana Gentemann pasakojo, kaip į jos kurortą buvo atvykęs Aušros Vartų bažnyčios choras – tada dar iš šimto žmonių... Kanadoje sutinku aibes lietuvių, gimusių ar anksčiau gyvenusių Montrealyje. Daugelis (ar jų tėvai) apsisprendė išsikelti tada, kai Quebecke sustiprėjo separatizmas ir reikalavimai visiems kalbėti prancūziškai. Mat daugelis Montrealio lietuvių geriau mokėjo angliškai, nei prancūziškai, o tai „naujajame Quebecke” vertė jaustis nejaukiai: net man, Kanados svečiui, ne kartą yra pasitaikę, kad vietiniai „iš principo” nebendrauja angliškai. O atsidarius Quebecko muziejaus tinklalapį anglų kalba, iššoko prašymas patvirtinti, kad „turiu teisę naršyti tinklalapį angliškai” (tokią teisę oficialiai turi tik turistai ar ką tik imigravusieji). Na, bet taip Quebecas išsaugojo savo kalbą...

Atėjo laikas sukti iš Montrealio į rytus, į dar labiau laukinius Kanados

Diana Gentemann prie „savo” vardu pavadintos gatvės.

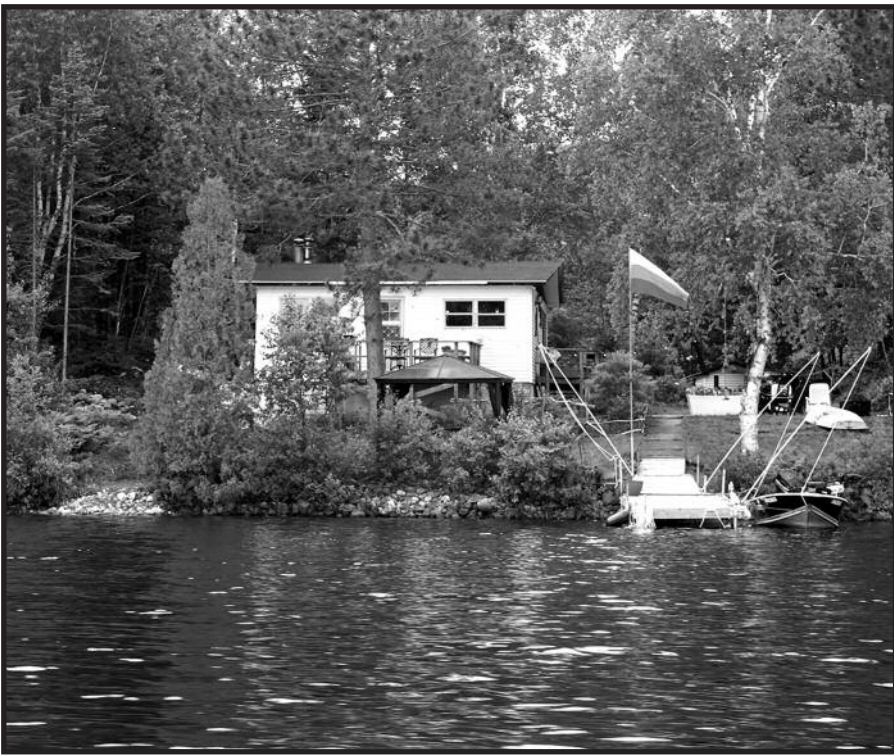
tyrus, į 2 000 km ilgio Translabradoro kelią per beveik negyvenamus laukus, kur vienoje vietoje tenka važiuoti apie 400 km be degalinių, o kelio gale – vienišas Blanc Sablon miesteliukas su dviem keltais per dieną į kitą pusę, į Newfoundlando salą.

Neįtikėtina, bet nuo tos salos Lietuva jau yra arčiau nei Kanados uostamiestis Vancouver prie Ramiojo vandenyno. Štai kokia milžiniška ta Kanada!

Bus daugiau

Visų straipsnyje aprašytų objektų vietas galite rasti www.tikslasamerika.lt, platesnius aprašymus ir nuotraukas – www.gabalėliaiilietuvos.lt, interviu įrašai bus skelbiami *Youtube* kanaluose „True Lithuania” ir „Gabalėliai Lietuvos”.

Filmus apie lietuviškas miestų vietas ir interviu įrašus galėsite pamatyti *Youtube* kanaluose „Gabalėliai Lietuvos” (lietuvių k.) ir „True Lithuania” (anglų k.).

Sylvere ežero krante – trispalvė.

A. ir A. žemaičių nuotraukos

„Draugo” sudoku Nr. 199

išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Danguolė Mackevičienė, Marietta, GA

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

5	2	6	9	7	1	8	3	4
1	9	8	6	3	4	7	5	2
3	7	4	8	5	2	1	6	9
2	4	9	7	6	3	5	8	1
8	3	5	2	1	9	6	4	7
6	1	7	5	4	8	9	2	3
9	8	1	3	2	6	4	7	5
4	5	2	1	8	7	3	9	6
7	6	3	4	9	5	2	1	8

3 + 6 + 3 = 12

7	8	3	9	2	4	1	5	6
2	6	4	5	8	1	3	7	9
5	9	1	6	7	3	8	2	4
8	2	7	4	9	6	5	1	3
1	3	9	8	5	2	4	6	7
6	4	5	1	3	7	2	9	8
9	7	8	3	1	5	6	4	2
4	5	2	7	6	8	9	3	1
3	1	6	2	4	9	7	8	5

3 + 2 + 6 = 11

BENDRAUKIME
www.facebook.com/draugolaikrastis

Kitokių minčių spiečiai

Meškis Hugo

apžvalgininkas Lietuvos, Žemės rutulio ir Visatos

DOVANOJIMAI. Kalėdos. Baltos baltos. Tokios šiemet dangaus dovanos. Šviesios kaip mintys. Širyrt kartu su aušra po eglute rašėme linkėjimus. Meilės. Nemylimam sunku. Nemylinčiam dar sunkiau. Išrašėm visus mie- lus žodžius pažįstamiems ir visai ne- pažįstamiems. Širdis sušyla prisiminus sugrįžusius pas senus draugus ir at- ėjusius naujus. Jie – didžiausia dova- na. Tiek daug. Lenkiame pirštus, pri- trūksta. Išsitraukiame pirštuotas pir- stines, lenkiame jų pirštus. Vėl pri- trūksta. Gaila, mūsų kojinės ne pirš- tuotos... Kiti žmonės sako, trūksta žo- džių. Mes sakome, trūksta skaičių. Ki- tąsyk visus suskaičiuosime. O po eg- lute dar dovanas artimiesiems dėlio- jame. Į dėžutę pribėrėme sveikatos, į buteliuką pripylėme laimės, maišelį sėkmės prikratėme. Tokie buvo šiemet norai. Prašome, išsipildykit.

PERMAINOS. Gruody minimas šv. Mikalojus, dar vadinamas pirmuoju Kalėdų Seneliu. Anksti mirus tėvams, paveldėjo didelius turtus ir nusprendė juos išdalinti varguoliams. Mikalojus vaikščiodavo naktimis gatvėmis, ne- turtingiems žmonėms per tvorą įmes- davo įvairiausių dovanų. Tad ir mūsų Kalėdų Senelis turėtų dovanėles dalinti neturtingiems vaikams. Bet kaip čia iš- eina? Neturtingiems vaikams kliūva mažytės dovanytės, turtingiems – oho- ho. Matyt, bausmės tokia. Turtuoliukui daug prikraunama, kad bent su dova- nomis besitąsydamas vargo turėtų, o vargdieniuko, vargą matančio kas- dien, pagailima. Jei vienam pakišo po egle planšetę, kad galėtų futbolą gulė- damas žaisti, kitam padės paprastą kamuolį, kad nereikėtų gulėti, kad lauke su draugais iki soties prisispard- dytų. Turtingiems apskritai nepasisėkė gyvenime. Baisu, nes neturi kuo apsi- rengti. Baisu, jei kiti turtingi blogai pa- galvos. Baisu, kad neturtingi ko nepa- prašytų. Labai baisu, kad neapvogtų. Tenka dieną naktį nemiegoti, viską saugoti. Turtingas, o laisvalaikiu (po darbo, kur visus dosniai minimumu nuo galvos iki kojų apipylė) dar sargu dirba. Dėl to jiems ir dovanos didelės, ir atostogos ne čia, kur oras pilkas. Ne- būkit „pavydolei“, neužsitarnavote.

EMIGRACIJA. Nepersivalgykite, kaip mūsų kaimynai ir mes. Glostome pilvus ir prisimename, kad patys gra- žiausi nutikimai nutinka prieš šventes. Eilės turguose ir parduotuvių XXX bei XXL kasose įrodo, kad nesame vie- niši šioje planetoje. Aplankė emigran- tai artimesnių kraštų. Dauguma kuk- lūs, dvigubos pilietybės laukiantys mūsų piliečiai. Iškart pastebėsi, kurie. Jų maišai pilnesni. Jie dešrų perka iš karto 10, o nugarines iš karto 3 kiaulių. Vaikai pranoko tėvus. Pensininkai čia tiek negali, o jų emigravusios atžalos įgali. Užlieja pasididžiavimas... Lietu- va – neišsemtų norų šalis, Amerika – neišsemtų svajonių, o Anglija – neiš- semtų galimybių. Kaip ir kokia Norve-

gija, Švedija, Danija. Ten žmonės silkių galvas pakuoja už mūsų profesoriaus atlyginimą. Lietuvoje už profesoriaus alga silkių galvas valgo. Bet. Sako, nuo tokio maisto visi pas mus baisiai protingi, lazerius kuria, jei norėtų, skylę Mėnulyje pragręžtų. Tačiau. Kam mums ji? Gal kad gražioj pilnaty nuskraidintume ten sniego ir bertume

Mėnulio šviesoj Žemėn? Taip viskas būtų nežemiška, lyg Kalėdiniame snie- go burbule. Pasipurtome, nusipurtome dešras, sninga, sninga, sninga. Lyg šventė šventa būtų

LAUKIMAI. Stogo balta kepurė slystelėjo į šoną. Nėr kada liūdėti. Šel- mis dairosi, kur saulė teka, o kur leisis. Laukia vakaro. Truputį parymos vie- nas, o tada, kai visi grįš iš močiutės Kū- čių vakarienės, papsės dūmelį pro ka- miną ir murmės, kad jei ne jis, namų židinyš užgestų. Žinoma. Bet jei ne degtukas, ugnis net neišpliekstų. Kas iš to plykstelėjimo, jei nebūtų seno laikraščio ir sausų malkų. Nieko. Plykstelų, kaip koks žmogus ir aki- mirksniu užgestų. Klausosi kaminas ir sududena, kad be jo niekaip neapsie- tume. Aišku. Dūmai dumtų akis. Nu- tarėme, kad visi namuose svarbūs. Ta- čiau katinas Telesforas tvirtina, kad jis pats svarbiausias. Nes niekas kitas nemoka murkti, miaukti, šnypšti, žie- žirbų leisti. Be abejo. Ir kampe dėžutės prismirdėti. Braliūkai latviai ne veltui katiną kakiu vadina. Kaip ir mes. Bet gal tokią dieną atleist jam visas kaltes? Nes ryt bus vėlu. Ryt Kalėdos. Kai žmonės vėl laiką leis užstalėje, o visi žvėreliai – pastalėje. Kai visi draugiš- kai dalinsis paskutiniu kaulu. Kai net didžiausiam priešui sniego negaila. Bet visi mūsų priešai maži. Bjaurislo- vas. Ponas kurtis gero sprindžio dy- džio. Panelių pelyčių Marės ir Tošės uo- degos už jas pačias ilgesnės. Na, va- nagas Citramonas didžiausias. Tik jis net už mažiausią gaidį Sultinį mažes- nis. Šiandien nepykstame nė ant vieno priešo. Nes šiandien reikia taikytis, iš naujo susipykti spėsime ir po švenčių. Tai bus džiaugsmo.

Užrašė Alfredas Zdramys

Netekome buvusio „Draugo“ redaktoriaus

Evgenios Levin/Bernardinai.lt nuotr.

Eidamas 76-uosius metus gruodžio 22 dieną mirė žinomas žurnalis- tas, visuomenės veikėjas Mykolas Drunga.

1982–1987 m. M. Drunga dirbo „Draugo“ redakcijoje. Jis taip pat dir- bo arba bendradarbiavo „Keleivyje“, „Vienybėje“, „Akiračiuose“, „Met- menyse“, „Naujajame Židinyje-Aidai“, radijo programoje „Garso bangos“, buvo Laisvosios Europos radijo/Laisvės radijo lietuviškų laidų redak- torius.

Grįžęs gyventi į Lietuvą, dirbo Išeivijos studijų centre Kaune, dės- tė Vytauto Didžiojo universitete, rengė apžvalgas Lietuvos radijui.

Reiškiamo gilią užuojautą velionio žmonai Vidai ir kitiems arti- miesiems.

„Draugo“ redakcija

Ar jau užsisakėte?

DRAUGAS (išeina du kartus per savaitę):

- 120 dol. metams (naujiems prenumeratoriams)
- 65 dol. pusmečiui
- 99 dol. internetinė (pdf) prenumerata metams
- 30 dol. internetinė (pdf) prenumerata ketvirčiui

DRAUGAS NEWS (mėnraštis)
LITHUANIAN HERITAGE (ketvirtinis žurnalas)

45 dol. metams

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org www.draugas.org/news

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
ekonomistas
PETRAS KLIORYS
mirė 2003 m. gruodžio 27 d.

Triberg, Vokietija 1945

*Tu mik, o sapne tau drugeliai sapnuosis
Ir sparneliais lengvais tave mariomis neš.
Tu mik nebijok aš tave palinguosiu
It pernakt naktuzėlę budėsiu čia aš.*

Dar šiandieną girdime Tėtės gražų tenorą, dainuojant poeto Jono Aisčio Lopšinę, prisimename jo jautrią širdį bei jo nuolatinę meilę ir rūpestį mumis...

Praėjo dvidešimt metų nuo jo mirties, bet Tėtės gyvenimo pavzdžio niekada neužmiršime. Šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos gruodžio 27 d., trečiadienį, 9 val. r. Pal. J. Matulaičio misijoje, Lemont, IL. Kviečiame tą dieną jungtis prie mūsų šeimos ir prisiminti a. a. Petrą savo maldose ir mintyse.

Tave mylintys vaikai Živilė, Ona, Vytautas ir Kęstutis

A † A
ROMUI POVILAIČIUI

iškeliavus į amžinuosius namus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo vaikams ARVID, AUDREY, DARIUI ir RAMONAI, anūkams, visiems giminaičiams, draugams ir artimiesiems. Su dėkingumu prisiminsime dr. Povilaičio nuoširdų draugiškumą, nuolatinį kūrybiškumą ir gilų dosnumą – visomis šitomis dovanomis jis taip dažnai dalijosi su mumis ir kitais. Tegul ilsisi ramybėje.

Pasaulio lietuvių centras

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
ROMUALDAS RAMUTIS
POVILAITIS D.D.S.

Mirė š. m. gruodžio 14 d., sulaukęs 91 metų amžiaus, apsuptas mylimų vaikų.

Gimė 1932 m. sausio 1 d. Kaune, Lietuvoje. Jis buvo vienintelis Augustino ir Katarinos Povilaičių sūnus. Gyveno Lisle, IL.

Nuliūdę liko: keturi vaikai – Arvid su žmona Mary (Edina, MN), Audrey Schoen su vyru Ray (Amelia Island FL), Darius su žmona Susan (Oak Park, IL) ir Ramona Vaikutis su vyru John (St. Joseph, MI); devyni anūkai – Austin ir Julia Povilaitis; Sabrina, Roman, Simona ir Lucas Povilaitis; Paul, Peter ir Gail Vaikutis; taip pat sesuo Beatričė Povilaitytė bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Romualdo tėtis Augustinas Povilaitis buvo Lietuvos Valstybės saugumo departamento direktorius. Paskutinį kartą Romualdo šeima matė tėtį 1940 m. birželio 15 d., kai Tarybų Sąjungos Raudonoji armija, areštavo ir išvežė. Kitą dieną po to įvykio, šeima išvyko iš Lietuvos į Vokietiją, vėliau sugrįžo atgal ir 1941 m. išvyko iš Lietuvos jau visam laikui. Vokietijoje, kaip pabėgėliai, praleido devynerius metus. Jiems teko daug pavargti, ieškant prieglaudos ir maisto. Vežimais keliavo iš miesto į miestą, glaudėsi pas vietinius gyventojus, gyveno pabėgėlių stovyklose. Romukas buvo labai sumanus vaikas, susirasdavo įvairių darbų, mokėsi, išmoko vokiečių kalbą.

Į Ameriką Povilaičių šeima atvyko 1949 m. vasarį, atsiradus reikalingiems sponsoriams. Pirmiausiai atvyko į New Yorką, o vėliau – į Čikagą, kur buvo nemaža lietuvių bendruomenė. Romui buvo 17-ka, jis buvo baigęs tris klases ir įstojęs į aukštesniąją mokyklą. Mokydamasis vakarais ir dirbdamas dienomis dailidė Romualdas baigė vidurinę mokyklą. 1953 m. Romas buvo pakviestas į Amerikos armiją dalyvauti Korėjos kare – dvejus metus tarnavo Vokietijoje. Sugrįžęs iš Vokietijos Romas įstojo į Crane Junior College. Mokėsi vakarais, o dienomis dirbo dailide ir siekė savo tikslo – tapti dantų gydytoju.

1958 m. Romas vedė Mildą Mašiotaitę. 1962 m. baigė Loyola Dental School ir, būdamas 32-ju, pradėjo dirbti išsvajotą darbą.

Romas ir Milda išaugino keturis vaikus. Milda mirė 1996 m., būdama tik 60-ties. Kartu pragyveno 38-erius metus. 1999 m. Romas vedė Dalią Dundzilą, su kuria pragyveno 23 metus iki pat Dalios mirties (a. a. 2022 m).

Gyvenime Romas buvo labai aktyvus, jam buvo viskas įdomu. Dar prieš atkuriant Lietuvos nepriklausomybę 1991 m. Romas ne vieną kartą lankėsi Lietuvoje ir kiekvieną kartą atveždavo modernią dantų gydymo įrangą, su kuria Lietuvos dantų daktarus supažindindavo ir apmokydavo kaip ja naudotis. Lietuvoje Romas susirado naujų draugų.

Šeimos atostogos visuomet būdavo labai aktyvios ir įdomios. Patiko slidinėti, stovyklauti ar žvejoti ne tik Wisconsin ar Michigane, bet ir Floridoje, Meksikoje, Kanadoje ir kt. Romas labai mėgo keliauti mašina ar motociklu, paplaukioti savo pasidarytu laivu-plaustu Wisconsin upėje.

Romas buvo labai aktyvus ir skautų veikloje. Daug metų žaidė tenisą, slidinėjo bei aktyviai reikėsi visuomeninėje veikloje. Bet daugiausiai jį traukė gamta ir jos grožis. Romas sodino medžius, gėles, krūmus ir augino daržoves. Mėgo žvejoti ir grybauti. Jam labai patiko būti vasaros sodyboje Lodi, WI. Būtent ten su šeima buvo praleistos nuostabiausios dienos.

Romualdo jautri prigimtis, didžiulė meilė gamtai, subtilus grožio pajautimas skatino kurti. Dailidės bei dantų gydytojo patirtis leido atlikti pačius smulkiausias juvelyrinius darbus iš įvairiausių medžiagų: gintaro, vario ir kitų metalų. Romas mėgdavo ir piešti, bet labiausiai mėgo dirbti su medžiu ir variu. Daugybė įvairiausių dydžių bei įvairiausių formų kryžių, skulptūrų buvo sugalvota ir padaryta Romo rankomis. Didžiulis Romo noras kurti, jo didžiulis darbštumas skatino jį kiekvieną dieną dirbti ir aktyviai gyventi iki pat paskutinės dienos.

Romas turėjo nuostabų humoro jausmą. Labai vertino draugystę, todėl turėjo daug draugų. Labai mylėjo savo Tėvynę Lietuvą, bet buvo ir labai dėkingas Amerikai, kuri suteikė galimybę gyventi ir kurti.

Romualdas Povilaitis buvo visų labai mylimas ir gerbiamas. Jis išliks mūsų širdyse, kaip labai geras ir doras žmogus.

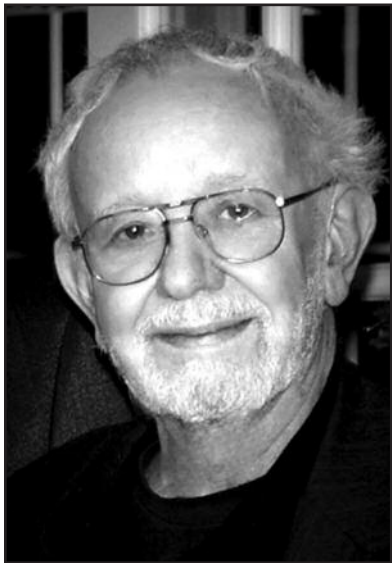
Draugai ir giminės kviečiami prisiminti su a. a. Romualdu Povilaičiu 2024 m. sausio 5 d., penktadienį, nuo 9 iki 11 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (14915 E 127 th Street Lemont, IL).

Atsisveikinimo Mišios vyks 11 val. r. Po Mišių kviečiame į meno galeriją „Siela“ dar kartą jį prisiminti.

Vietoje gėlių prašome aukoti Pasaulio lietuvių centrui (www.Lcenter.org/donate) Romualdo Povilaičio vardu. Visos surinktos aukos bus skirtos Kryžių kalnelio Lemonte sutvarkymui bei kryžių restauravimui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

LKRS
nuo 1961

www.lcraid.org

Šv. Kalėdų
džiaugsmo Jums linki
Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa

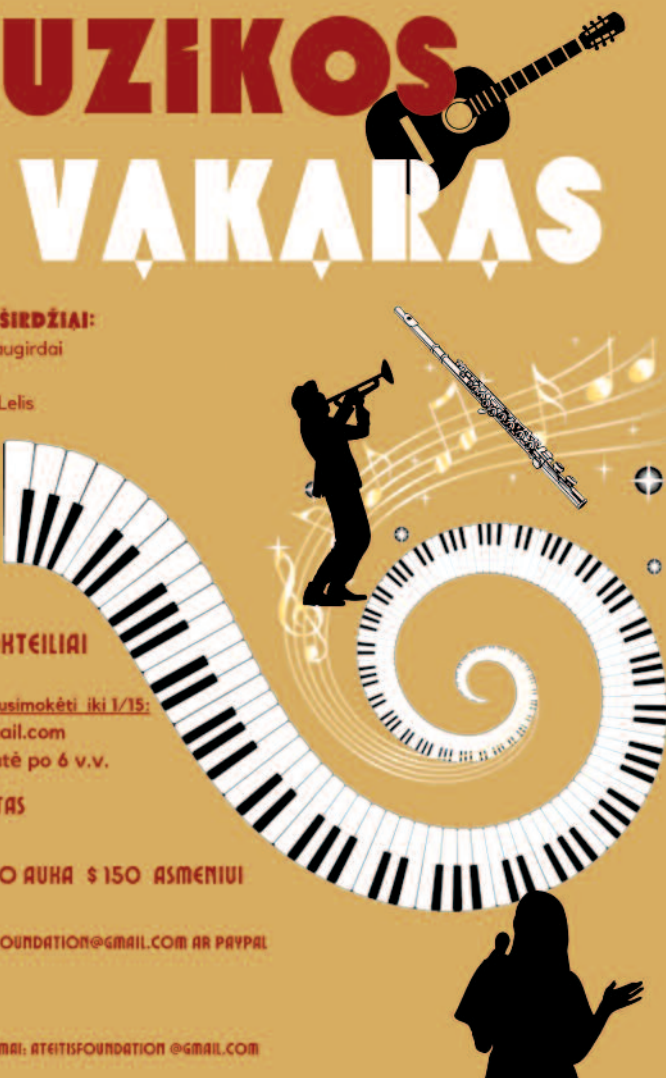
Linksmų Šv. Kalėdų ir kūrybingų Naujųjų metų!
Balzeko lietuvių kultūros muziejus

**Štai ir vėl Kalėdos.
Linkiu laimės
ir metų ilgų!**
Marytė Černiūtė

2024 m. sausio 20 d., šeštadienį, 6 val. v.
Ateitininkų namuose
1380 Castlewood Dr., Lemont, IL

**MUZIKOS
VAKARAS**

MUZIKA SIELAI IR ŠIRDŽIAI:
Kęstutis ir Karolina Daugirdai
Gloria Kot-Vaišnienė
Rytas Kulbis ir Matas Lelis
Dovas Lietuvninkas
Dalia Lietuvninkienė
Elytė Rėklaitis

UŽKANDŽIAI IR KOKEILIAI
prašome registruotis ir susimokėti iki 1/15:
ateitisfoundation@gmail.com
tel: 630-917-2322 Žibutė po 6 v.v.

VIETŲ ŠALČIUS RIBOTAS

LĖŠŲ TELKIMO VAKARO AUKA \$150 ASMENIUI

SUMOKĖJIMAS ŽELG: ATEITISFOUNDATION@GMAIL.COM AR PRYPAI

 KLIAUSIMAI:ATEITISFOUNDATION@GMAIL.COM

 2024 m. sausio 19 d. iki gegužės mėn. 31 d.

**„FANTASTIŠKA PATIRTIS IR VISIŠKAI UNIKALUS
BŪDAS TYRINĖTI MENĄ“**

tel.: 773-251-2934 WWW.TRAILOFANGELS.NET

 PASaulio LIETUVIŲ CENTRAS
SKAITYKLOJE už BOČIŲ MENĖS
14911 127th St., Lemont, IL 60439

 INSURANCE AND FINANCIAL
708-433-7777

**Automobilių
Namų
Gyvybės,
Biznio,
DRAUDIMAI**

Vilma

Virginija

**Draudžiame
IL, IN, WI,
FL ir MI
valstijose**

**Notarinės
paslaugos -
NEMOKAMAI**

7667 W. 95th St., Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
www.javinsuranceandfinancial.com

1YR CD-4.875%^{APY}*
1YR IRA-4.875%^{APY}*
*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org

www.facebook.com/draugolaikrastis

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com
Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Testamentai ir palikimai •
Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747